

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-143-16

Druk nr 1424

Warszawa, 22 marca 2017 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o mikroorganizmach
i organizmach genetycznie zmody-
fikowanych oraz niektórych innych
ustaw.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Środowiska.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806 oraz z 2016 r. poz. 2003) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) prowadzenia upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych.”;
- 2) w art. 3:
 - a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) bezpieczeństwie środowiska – rozumie się przez to brak wpływu na obniżenie występowania ilościowego osobników gatunków pasożytniczych i drapieżnych, mogących przyczynić się do regulacji występowania ilościowego organizmów szkodliwych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej w warunkach naturalnych, w tym zwłaszcza gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48 i art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651³⁾);”;
 - b) po pkt 16 dodaje się pkt 16a i 16b w brzmieniu:
„16a) roślinie GMO – rozumie się przez to GMO będące rośliną charakteryzującą się wyrównaną, powtarzalną i specyficzną cechą modyfikacji genetycznej;
16b) uprawie GMO – rozumie się przez to uprawę rośliny GMO o cyklu rozwojowym mieszczącym się w jednym cyklu produkcyjnym, prowadzoną

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającą dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz. Urz. WE L 106 z 17.04.2001, str. 1, Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1, Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 24, Dz. Urz. UE L 81 z 20.03.2008, str. 45, Dz. Urz. UE L 68 z 13.03.2015, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 77).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej oraz ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

³⁾ Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1936, z 2016 r. poz. 422, 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 132.

w sposób zamierzony, w siewie czystym lub w mieszaninie, powiązaną z produkcyjną funkcją gruntu, plonującą w wyniku zastosowania zabiegów agrotechnicznych;”;

3) w art. 6b ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Zakładów Inżynierii Genetycznej.”;

4) w art. 10:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) w ust. 1:

– w pkt 2 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, o której mowa w art. 49a ust. 2;”,

– po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) nadzoru nad uprawami GMO;”,

c) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Minister właściwy do spraw rolnictwa jest właściwy w sprawach kontroli upraw w zakresie GMO. Minister właściwy do spraw rolnictwa wykonuje zadania, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, przy pomocy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.”;

5) w art. 11 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podmioty określone w ustawie lub w odrębnych przepisach – na zasadach i w zakresie określonych w tych przepisach.”;

6) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. Postępowania o wydanie zgody na zamknięte użycie GMM, zamknięte użycie GMO lub zamierzone uwolnienie GMO do środowiska oraz wydanie zezwolenia na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej, wprowadzenie do obrotu produktu GMO lub utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO prowadzi się przy zapewnieniu udziału społeczeństwa w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa

w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.⁴⁾).”;

- 7) w art. 14a w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) o miejscu i rodzaju prowadzonej uprawy GMO, o których mowa w art. 49a ust. 5 pkt 2 i 4–6.”;

- 8) w art. 15p ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia zakładu inżynierii genetycznej, w którym ma być prowadzone zamknięte użycie GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, w terminie 7 dni od dnia otrzymania projektu planu postępowania na wypadek awarii, udostępnia go do publicznego wglądu, podaje do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze województwa, udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej i informuje o możliwości składania uwag do tego projektu we wskazanym miejscu oraz w terminie nie krótszym niż 21 dni od dnia jego udostępnienia.”;

- 9) w art. 15v ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Zamkniętego Użycia Mikroorganizmów Genetycznie Zmodyfikowanych.”;

- 10) w art. 34 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Zamkniętego Użycia Organizmów Genetycznie Zmodyfikowanych.”;

- 11) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu:

„Art. 41a. Wprowadzenie do obrotu nie wymaga uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 41, jeżeli produkt GMO został wprowadzony do obrotu na podstawie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy albo na podstawie decyzji wydanej przez państwo członkowskie inne niż Rzeczpospolita Polska zgodnie z przepisami wdrażającymi część C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 961, 1250, 1579 i 2003.

środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG.”;

12) po art. 49 dodaje się art. 49a–49i w brzmieniu:

„Art. 49a. 1. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia się strefą wolną od upraw GMO.

2. Dopuszcza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzenie uprawy GMO wyłącznie na gruntach rolnych w strefie wskazanej do jej prowadzenia na określonym obszarze, zwanej dalej „strefą prowadzenia uprawy GMO”, po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w ust. 3. Uprawę GMO prowadzi się zgodnie z określonymi w tym zezwoleniu warunkami, sposobem i terminem.

3. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wydaje minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii:

- 1) ministra właściwego do spraw rolnictwa w zakresie proponowanych warunków i sposobu prowadzenia uprawy GMO oraz
- 2) rady gminy w zakresie zgodności utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO z polityką przestrzenną, strategią rozwoju i innymi dokumentami strategicznymi gminy.

4. W strefie prowadzenia uprawy GMO mogą być uprawiane wyłącznie te rośliny GMO, które zostały wprowadzone do obrotu z przeznaczeniem do uprawy.

5. Wniosek o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO zawiera:

- 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę podmiotu, który zamierza prowadzić uprawę GMO, z tym że w przypadku gdy podmiot ten jest osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania;
- 2) nazwę rośliny GMO ze wskazaniem jej odmiany i modyfikacji genetycznej, w tym niepowtarzalny identyfikator, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 65/2004 z dnia 14 stycznia 2004 r. ustanawiającym system ustanawiania oraz przypisywania niepowtarzalnych identyfikatorów organizmom zmodyfikowanym genetycznie (Dz. Urz. UE L 10 z 16.01.2004, str. 5 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 33, str. 11);
- 3) wskazanie celu i sposobu prowadzenia uprawy GMO;

- 4) nazwę miejscowości, w której ma być prowadzona uprawa GMO, wraz z kodem pocztowym, oraz nazwę gminy i województwa, właściwych ze względu na miejsce, w którym ma być prowadzona uprawa GMO;
- 5) planowaną powierzchnię uprawy GMO, która ma być prowadzona, określoną w hektarach;
- 6) numer działki ewidencyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1629 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60), zwanej dalej „działką ewidencyjną”, na której ma być prowadzona uprawa GMO;
- 7) wskazanie proponowanego terminu, na jaki ma być wydane zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO;
- 8) wskazanie tytułu prawnego do nieruchomości, na której ma być prowadzona uprawa GMO.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się:

- 1) pisemne oświadczenia:
 - a) właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości położonych w odległości 3 km od gruntu rolnego, na którym ma być prowadzona uprawa GMO, a w przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym w rozumieniu art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 i 2260) posiadaczy tych nieruchomości, że nie wyrażają sprzeciwu w związku z zamiarem utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO oraz
 - b) pszczelarzy lub związków pszczelarzy, których pasieki znajdują się w odległości 3 km od gruntu rolnego, na którym jest planowana uprawa GMO, że nie wyrażają sprzeciwu w związku z zamiarem utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO;
- 2) mapę lub szkic z oznaczeniem planowanej lokalizacji uprawy GMO na działce ewidencyjnej, ze wskazaniem współrzędnych geograficznych granic uprawy GMO, która ma być prowadzona, oraz określeniem przeznaczenia nieruchomości znajdujących się w odległości 3 km od niej;
- 3) dokumentację potwierdzającą, że uprawa GMO, która ma być prowadzona, nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska;

- 4) dokumentację zawierającą informacje o celu uprawy GMO oraz o warunkach i sposobie prowadzenia danej uprawy GMO, w szczególności o:
 - a) planowanych zabiegach agrotechnicznych, w tym: środkach ochrony roślin, nawożeniu, planowanej metodzie zbioru,
 - b) planowanych roślinach następczych,
 - c) sposobie i miejscu przechowywania plonów,
 - d) planowanym postępowaniu z miejscem powstałym po zakończeniu prowadzenia uprawy GMO;
- 5) informację o rodzaju i charakterze upraw prowadzonych na nieruchomościach znajdujących się w odległości 3 km od gruntu rolnego, na którym ma być prowadzona uprawa GMO, oraz o przewidywanym oddziaływaniu uprawy GMO na uprawy przyległe do tego gruntu.

7. Do wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO złożonego w postaci elektronicznej wnioskodawca dołącza oryginały dokumentów, o których mowa w ust. 6, w postaci elektronicznej albo ich elektroniczne kopie.

8. Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, minister właściwy do spraw środowiska może zażądać od wnioskodawcy, który dołączył elektronicznie kopie dokumentów, o których mowa w ust. 6, przedłożenia oryginałów tych dokumentów.

9. Minister właściwy do spraw środowiska występuje do ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz do rady gminy o wydanie opinii, o których mowa w art. 49a ust. 3, w terminie 5 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, przekazując kopie dokumentów, o których mowa w art. 49a ust. 5 i 6.

10. Minister właściwy do spraw rolnictwa w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, akceptuje albo odmawia akceptacji zaproponowanych warunków i sposobu prowadzenia danej uprawy GMO, kierując się w szczególności zapewnieniem sąsiadującym uprawom ochrony przed zanieczyszczeniem GMO oraz możliwością wykonania niezbędnych zabiegów agrotechnicznych na wskazanym gruncie rolnym.

11. Rada gminy w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, akceptuje albo odmawia akceptacji utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO, kierując się zgodnością utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO z polityką przestrzenną, strategią rozwoju i innymi dokumentami strategicznymi gminy, oraz ogłasza informacje, o których mowa

w art. 49a ust. 5 pkt 2 i 4–6 oraz w ust. 6 pkt 2–4 w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania.

12. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz rada gminy wydają opinie, o których mowa w art. 49a ust. 3, w terminie 45 dni od dnia otrzymania kopii wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wraz z załączonymi do tego wniosku dokumentami. Do wydania opinii stosuje się przepisy art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996, 1579 i 2138).

13. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wydaje się w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO.

14. Kopię zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO minister właściwy do spraw środowiska przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, Głównemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony roślin i nasiennictwa właściwemu ze względu na miejsce, w którym ma być prowadzona uprawa GMO, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wydania tego zezwolenia.

15. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

16. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO zawiera informacje, o których mowa w art. 49a ust. 5, termin, na jaki zostało wydane to zezwolenie, oraz określenie warunków i sposobu prowadzenia danej uprawy GMO, w tym:

- 1) planowane zabiegi agrotechniczne, a zwłaszcza: środki ochrony roślin, nawożenie, planowana metoda zbioru;
- 2) planowane rośliny następce;
- 3) sposób i miejsce przechowywania plonów;
- 4) planowane postępowanie z miejscem powstałym po zakończeniu prowadzenia uprawy GMO.

17. Odmowa wydania zezwolenia na utworzenie strefy wskazanej do prowadzenia upraw GMO następuje, w przypadku gdy:

- 1) minister właściwy do spraw rolnictwa w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, odmówił akceptacji zaproponowanych warunków i sposobu prowadzenia uprawy GMO;
- 2) rada gminy w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, odmówiła akceptacji utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO;
- 3) informacje zawarte w dokumentacji, o której mowa w art. 49a ust. 6 pkt 3–5, nie dają gwarancji, że uprawa GMO, która ma być prowadzona, nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska lub na zdrowie ludzi.

18. Przy wydawaniu odmowy na podstawie przesłanki, o której mowa w ust. 17 pkt 3, minister właściwy do spraw środowiska bierze pod uwagę aktualną wiedzę naukową, lokalizację uprawy GMO, która ma być prowadzona, względem form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także proporcjonalność oraz niedyskryminujący charakter przyjętych rozstrzygnięć.

Art. 49b. Wniosek o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, który dotyczy:

- 1) rośliny GMO, która nie została wprowadzona do obrotu z przeznaczeniem do uprawy,
- 2) rośliny GMO wprowadzonej do obrotu z przeznaczeniem do uprawy, której uprawa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zakazana na podstawie przepisów odrębnych

– pozostawia się bez rozpoznania.

Art. 49c. Podmiot prowadzący uprawę GMO niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw środowiska i wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia uprawy GMO o zmianie danych podanych we wniosku, o których mowa w art. 49a ust. 5 pkt 1, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tej zmiany.

Art. 49d. Minister właściwy do spraw środowiska cofa zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, jeżeli:

- 1) uprawa dotyczy rośliny GMO wprowadzonej do obrotu z przeznaczeniem do uprawy, w przypadku gdy zezwolenie na wprowadzenie do obrotu z przeznaczeniem do uprawy zostało zawieszone albo cofnięte;
- 2) kontrola, o której mowa w art. 49f ust. 3 pkt 1, wykaze, że uprawa GMO jest prowadzona niezgodnie z warunkami i sposobem prowadzenia tej uprawy określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO.

Art. 49e. 1. Wydanie, odmowa wydania, zmiana i cofnięcie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Do zmiany zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO stosuje się przepisy o wydaniu zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO.

3. Decyzja o cofnięciu zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 49f. 1. Kontrola zgodności prowadzonych upraw z przepisami ustawy jest przeprowadzana przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia danej uprawy:

- 1) z urzędu – na podstawie programu kontroli, o którym mowa w art. 49h, lub
- 2) na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw środowiska składa w przypadku uzasadnionego podejrzenia prowadzenia uprawy GMO bez zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO albo prowadzenia uprawy GMO niezgodnie z warunkami lub sposobem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO.

3. Kontrola zgodności prowadzonych upraw z przepisami ustawy obejmuje:

- 1) kontrolę zgodności prowadzenia uprawy GMO z warunkami, sposobem i terminem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO;
- 2) kontrolę pochodzących z uprawy roślin lub produktów roślinnych w celu wykrywania modyfikacji genetycznych.

4. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, przeprowadzając kontrolę:
- 1) o której mowa w ust. 3 pkt 2, pobiera próbki roślin lub produktów roślinnych do badań laboratoryjnych,
 - 2) o której mowa w ust. 3 pkt 1, może pobrać próbki roślin lub produktów roślinnych do przeprowadzenia badań laboratoryjnych, jeżeli wystąpią zastrzeżenia do kontrolowanej dokumentacji
- w celu zidentyfikowania modyfikacji genetycznej.

5. Badania laboratoryjne są wykonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

6. W przypadku gdy w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 3 pkt 1, zostanie stwierdzone, że uprawa GMO jest prowadzona niezgodnie z warunkami lub sposobem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia danej uprawy przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o wynikach tej kontroli.

Art. 49g. 1. W przypadku gdy w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że uprawa GMO jest prowadzona bez zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO lub niezgodnie z warunkami lub sposobem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia danej uprawy nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej, zniszczenie roślin lub produktów roślinnych pochodzących z tej uprawy. Zniszczenia dokonuje się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej decyzji. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie tej decyzji.

Art. 49h. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określa coroczny program kontroli uprawy GMO, z uwzględnieniem kontrolowanych gatunków roślin GMO i liczby kontroli, w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok wykonywania kontroli.

Art. 49i. Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, do

dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie z kontroli upraw prowadzonych w poprzednim roku.”;

13) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:

„Art. 50a. 1. Rejestr Upraw GMO prowadzi minister właściwy do spraw środowiska w postaci elektronicznej.

2. W Rejestrze Upraw GMO umieszcza się informacje i dane dotyczące uprawy GMO, zawarte w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO.

3. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Upraw GMO.

4. Rejestr Upraw GMO jest jawny, z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 49a ust. 5 pkt 1 i 8.

5. Wgląd do Rejestru Upraw GMO jest bezpłatny. Za sporządzanie odpisów i wyciągów jest pobierana opłata w wysokości 50 gr za stronę, która stanowi dochód budżetu państwa.”;

14) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy”;

15) w art. 58:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto, bez wymaganego zezwolenia na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej, o którym mowa w art. 15a ust. 2, w którym jest prowadzone zamknięte użycie GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, zgody na zamknięte użycie GMM, o której mowa w art. 15e pkt 2, zaliczonych do III lub IV kategorii, zgody na zamierzone uwolnienie GMO do środowiska, o której mowa w art. 36 ust. 1, lub zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, o którym mowa w art. 41, z wyjątkiem wprowadzenia do obrotu, o którym mowa w art. 41a, dokonuje zamkniętego użycia GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska albo wprowadzenia do obrotu,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Tej samej karze podlega, kto, nie spełniając warunków określonych w zezwoleniach albo zgodach wymienionych w ust. 1 albo w decyzjach wydanych

na podstawie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy, albo przez państwo członkowskie inne niż Rzeczpospolita Polska zgodnie z przepisami wdrażającymi część C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG, dokonuje zamkniętego użycia GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska albo wprowadzenia do obrotu.”,

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli w wyniku czynów, o których mowa w ust. 1 i 1a, nastąpiło zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;

16) po art. 65g dodaje się art. 65h w brzmieniu:

„Art. 65h. 1. Kto, wbrew obowiązкови określönemu w art. 49a ust. 2, prowadzi uprawę GMO bez wymaganego zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO lub prowadzi uprawę GMO niezgodnie z warunkami i sposobem określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 30 000 zł za każdy rozpoczęty hektar uprawy GMO.

2. Tej samej karze pieniężnej podlega ten, kto prowadzi uprawę rośliny GMO niewprowadzonej do obrotu z przeznaczeniem do uprawy.

3. Decyzje, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia uprawy GMO, określając w tej decyzji wysokość kary pieniężnej.

4. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

5. Wysokość kary pieniężnej zależy od przyczyny, zakresu, czasu trwania oraz skutków naruszenia przepisów ustawy, a także faktu ich naruszania w przeszłości przez podmiot, który dokonał naruszenia przepisów ustawy w zakresie prowadzenia uprawy GMO.

6. Jeżeli okoliczności sprawy i dowody wskazują, że podmiot, który popełnił naruszenie, uczynił wszystko, czego można od niego należycie oczekiwać, aby do naruszenia nie doszło, lub że nie miał żadnego wpływu na powstanie naruszenia,

a naruszenie nastąpiło wskutek okoliczności, których nie mógł przewidzieć, właściwy organ, wydając decyzję, o której mowa w ust. 1 i 2, odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej.

7. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej stała się ostateczna, na odrębny rachunek bankowy właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

8. Kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa.

9. Kary pieniężnej nie wymierza się po upływie 10 lat od dnia, w którym stwierdzono naruszenie. Obowiązek uiszczenia kary pieniężnej przedawnia się po upływie 10 lat od ostatniego dnia terminu, w którym kara powinna zostać uiszczona.

10. W sprawach dotyczących kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201), z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony roślin i nasiennictwa.

11. Egzekucja opłat wynikających z decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 543, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 22 w ust. 1 pkt 5b otrzymuje brzmienie:

„5b) nadzoru nad zdrowotną jakością pasz oraz sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami oraz kontroli upraw w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych;”;

2) w art. 28 w ust. 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych, w tym nadzoru nad uprawami GMO w rozumieniu przepisów o mikroorganizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmach genetycznie zmodyfikowanych, z wyjątkiem spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na wprowadzenie do obrotu żywności i środków farmaceutycznych, spraw

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 749, 1020, 1250, 1579, 1923, 1948, 1954, 1961, 2003 i 2260.

organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami oraz kontroli upraw w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 2041 i 2246) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. Inspekcja realizuje zadania związane z nadzorem nad zdrowiem roślin, zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, nadzorem nad wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego oraz kontrolą upraw GMO, określone w ustawie, w przepisach o środkach ochrony roślin, w przepisach o nasiennictwie, przepisach o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz przepisach innych ustaw.”;

2) w art. 92 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) wstępu na wszystkie grunty, w tym leśne, oraz do wszelkich pomieszczeń, środków transportu i obiektów, w których są lub były uprawiane, wytwarzane, przewożone lub przechowywane rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, a także środki ochrony roślin, materiał siewny i sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin, oraz na teren portów, przystani, lotnisk, stacji kolejowych, placówek pocztowych, przejść granicznych, w celu przeprowadzenia kontroli wynikających z przepisów ustawy, z przepisów o środkach ochrony roślin, przepisów o nasiennictwie i przepisów o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych;

2) kontroli dokumentów, żądania pisemnych lub ustnych informacji, wyjaśnień oraz dostępu do wszelkich danych, w tym również prowadzonych w formie elektronicznej, mających związek z przedmiotem kontroli i dotyczących spraw ochrony roślin, środków ochrony roślin, nasiennictwa i upraw GMO w rozumieniu przepisów o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827) w załączniku do ustawy w części III ust. 36 otrzymuje brzmienie:

1	2	3	4
	36. Zgody i zezwolenia wydawane na podstawie przepisów o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych:		zgoda i zezwolenie wydawane jednostkom naukowym, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620, z 2015 r. poz. 249 i 1268 oraz z 2016 r. poz. 1020, 1311, 1933 i 2260)
	1) zgoda na zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych	3466 zł	
	2) zgoda na zamknięte użycie organizmów genetycznie zmodyfikowanych	3466 zł	
	3) zgoda na zamierzone uwolnienie organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska	3466 zł	
	4) zezwolenie na wprowadzenie produktu GMO do obrotu	3466 zł	
	5) zezwolenie na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej	3466 zł	
	6) zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO	3466 zł	

Art. 5. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 2 pkt 30 otrzymuje brzmienie:

„30) o rejestrach, o których mowa w art. 6b, art. 15v, art. 34, art. 40, art. 50 i art. 50a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806, z 2016 r. poz. 2003 oraz ...);”;

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 831, 961, 1250, 1579 i 2003.

- 2) w art. 25 w ust. 1 w pkt 1 w lit. e dodaje się tiret szóste w brzmieniu:
„c) Rejestr Upraw GMO, o którym mowa w art. 50a tej ustawy,”.

Art. 6. 1. Program kontroli uprawy GMO, o którym mowa w art. 49h ustawy zmienianej w art. 1, na rok 2017 minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określa w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Rejestr upraw GMO, o którym mowa w art. 50a ustawy zmienianej w art. 1, zostanie utworzony w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7. 1. Maksymalny limit wydatków budżetowych będący skutkiem finansowym ustawy w poszczególnych latach wynosi:

- 1) 2017 r. – 8 000 000 zł;
- 2) 2018 r. – 5 587 000 zł;
- 3) 2019 r. – 5 696 000 zł;
- 4) 2020 r. – 5 750 000 zł;
- 5) 2021 r. – 5 871 000 zł;
- 6) 2022 r. – 6 061 000 zł;
- 7) 2023 r. – 6 137 000 zł;
- 8) 2024 r. – 6 219 000 zł;
- 9) 2025 r. – 6 346 000 zł;
- 10) 2026 r. – 6 462 000 zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się mechanizm korygujący polegający na:

- 1) zmniejszeniu kosztów realizacji zadań związanych z nadzorem nad uprawami GMO przez ministra właściwego do spraw środowiska;
- 2) zmniejszeniu kosztów przeprowadzania badań laboratoryjnych przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa;
- 3) zmniejszeniu kosztów realizacji zadań w zakresie kontroli uprawy GMO przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa.

3. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest odpowiednio minister właściwy do spraw środowiska, minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw administracji publicznej.

4. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, jest odpowiednio minister właściwy do spraw środowiska, minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw administracji publicznej.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw dokonuje nowelizacji obowiązującej obecnie ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806 oraz z 2016 r. poz. 2003).

Podstawowym celem projektu ustawy jest:

- 1) uzupełnienie wdrożenia do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz. Urz. WE L 106 z 17.04.2001, str. 1, z późn. zm; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 77), zwanej dalej „dyrektywą 2001/18/WE”, regulującej kwestie zamierzonego uwolnienia organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) do środowiska, wprowadzania do obrotu produktów GMO oraz ich stosowania w uprawach,
- 2) zwiększenie stopnia bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i dla środowiska przez ustanowienie mechanizmów umożliwiających skuteczną kontrolę oraz ograniczanie upraw GMO.

Od chwili wejścia w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. regulującej zagadnienia związane z genetycznie zmodyfikowanymi organizmami w porządku krajowym, w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących tej tematyki nastąpiły istotne zmiany. Dyrektywa 2001/18/WE, której termin transpozycji upłynął w dniu 17 października 2002 r., ustanowiła nowe zasady prowadzenia doświadczeń polowych z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi, procedury dotyczące wprowadzania do obrotu produktów zawierających lub składających się z organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz obowiązki w odniesieniu do zgłaszania i rejestracji upraw GMO.

Jako że nie ustanowiono szczególnego terminu dla Polski w odniesieniu do transpozycji dyrektywy 2001/18/WE, Polska powinna była wypełnić obowiązek wynikający z art. 31 ust. 3 lit. b tej dyrektywy (kwestia zgłaszania, rejestracji i informowania społeczeństwa o uprawach GMO) z chwilą akcesji do Unii Europejskiej w dniu 1 maja 2004 r. Do dnia

dzisiejszego nie udało się jednak uregulować kwestii zgłaszania i rejestracji upraw GMO w Polsce.

Z tego powodu Komisja Europejska wystosowała w dniu 22 lipca 2012 r., na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, uzasadnioną opinię dotyczącą naruszenia zobowiązania wynikającego z art. 31 ust. 3 lit. b dyrektywy 2001/18/WE (naruszenie nr 2012/4111). W dniu 16 września 2013 r. Komisja Europejska złożyła skargę przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej w związku z brakiem ustanowienia w krajowym porządku prawnym obowiązku powiadomienia właściwych władz polskich o lokalizacji upraw GMO zgodnie z częścią C dyrektywy 2001/18/WE, brakiem ustanowienia rejestru lokalizacji tych upraw oraz brakiem podania do publicznej wiadomości informacji o lokalizacji upraw GMO (sprawa C-478/13). W dniu 2 października 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok, w którym orzekł, że Rzeczypospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 31 ust. 3 lit. b tej dyrektywy. Projektowane przepisy umożliwią wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-478/13.

Jednocześnie ponad 10-letnie doświadczenie stosowania dyrektywy 2001/18/WE w państwach członkowskich pokazało, że uprawa GMO jest kwestią, która powinna być rozpatrywana bardziej szczegółowo na poziomie państw członkowskich. W celu ochrony rynku wewnętrznego, kwestie związane z wprowadzaniem do obrotu i przywozem GMO powinny być nadal regulowane na szczeblu UE. Kwestia uprawy może jednak w pewnych przypadkach wymagać większej elastyczności, gdyż ma ona wyraźny wymiar krajowy, regionalny i lokalny ze względu na związki z użytkowaniem gruntów, lokalnymi strukturami rolniczymi oraz ochroną lub utrzymaniem siedlisk, ekosystemów i krajobrazów. Idea ta znalazła odzwierciedlenie w postaci dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/412 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2001/18/WE w zakresie umożliwienia państwom członkowskim ograniczenia lub zakazu uprawy organizmów zmodyfikowanych genetycznie na swoim terytorium (Dz. Urz. UE L 68 z 13.03.2015, str. 1). Ten nowy akt prawny przyznaje państwom członkowskim swobodę decydowania, czy chcą one uprawiać GMO na swoim terytorium, bez zmiany procedury oceny ryzyka przewidzianej w unijnym systemie zatwierdzania GMO. Rzeczypospolita Polska skorzystała z możliwości, jakie daje znowelizowana dyrektywa 2001/18/WE i we wrześniu 2015 r. zgłosiła chęć wyłączenia swojego terytorium spod możliwości uprawy zmodyfikowanej kukurydzy

(kukurydzy 1507x59122, kukurydzy Bt11xMIR604xGA21, kukurydzy MON810, kukurydzy MIR604, kukurydzy 59122, kukurydzy Bt 11, kukurydzy 1507 oraz kukurydzy GA 21). Oznacza to, że nawet po wprowadzeniu ww. produktów GMO do obrotu z możliwością uprawy stosownymi regulacjami unijnymi, nie będzie można ich legalnie uprawiać na terytorium Polski.

Przedłożony projekt ustawy zawiera przepisy regulujące kwestie prowadzenia upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych, które zostały opracowane na podstawie art. 31 ust. 3 lit. b dyrektywy 2001/18/WE i dotyczą:

- ustanowienia w krajowym porządku prawnym obowiązku powiadomienia właściwych polskich władz o lokalizacji upraw GMO zgodnie z częścią C dyrektywy 2001/18/WE,
- ustanowienia obowiązku zgłoszenia lokalizacji upraw GMO,
- sposobu podania do publicznej wiadomości informacji o lokalizacji upraw GMO.

W celu określenia kręgu podmiotów, na które ustawodawca nakłada obowiązek zgłaszania upraw GMO, konieczne stało się opracowanie definicji rośliny GMO oraz uprawy GMO. Zgodnie z art. 1 pkt 2 projektu ustawy (art. 3 pkt 16a ustawy zmienianej) przez roślinę GMO rozumie się GMO będące rośliną charakteryzującą się wyrównaną, powtarzalną i specyficzną cechą modyfikacji genetycznej, natomiast uprawa GMO (art. 3 pkt 16b) to uprawa rośliny GMO, o cyklu rozwojowym mieszczącym się w jednym cyklu produkcyjnym, prowadzona w sposób zamierzony, w siewie czystym lub w mieszaninie, powiązana z produkcyjną funkcją gruntu, plonująca w wyniku zastosowania zabiegów agrotechnicznych. W obowiązujących przepisach nie ma ustawowej definicji pojęcia „uprawa”. Dobra praktyka rolnicza, jak też wyrok Sądu Najwyższego Izby Cywilnej z dnia 20 stycznia 2005 r., II CK 361/04 wskazuje, że uprawa rolna w rozumieniu art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.) to wszelkiego rodzaju uprawy prowadzone na gruncie rolnym, stanowiące efekt działalności ludzkiej i powiązane ściśle z produkcyjną funkcją gruntu. Definicja ta ułatwi spełnienie wymagań określonych w art. 31 ust. 3 lit. b dyrektywy 2001/18/WE. Mając na uwadze, że w unijnym rejestrze genetycznie zmodyfikowanej żywności i pasz nie ma produktów przeznaczonych do obrotu w UE, które cechuje okres wegetacji dłuższy niż jeden rok, nie ma również planów, aby w przyszłości wprowadzić do obrotu inne gatunki, które mogłyby być użytkowane rolniczo dłużej niż jeden rok, wydaje się celowe

zdefiniowanie uprawy w zaproponowanej formie. Tak sformułowana definicja ułatwi pracownikom wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa (WIORiN) prowadzenie właściwych i efektywnych kontroli upraw. Nie ma powodów, aby obejmować kontrolą na obecność GMO w potencjalnej uprawie np. drzew lub krzewów, gdyż te gatunki nie są i nie będą w długiej perspektywie czasu uprawiane w UE. Rozszerzenie definicji uprawy sprowadziłoby się do tego, że regularnej kontroli upraw mogłyby również podlegać np. plantacje czy szkółki drzew lub krzewów, co byłoby kosztowne i zbędne.

Osiągnięcie celu, jakim jest zwiększenie stopnia bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i dla środowiska wymagało zdefiniowania pojęcia „bezpieczeństwo środowiska”. Zgodnie z art. 1 pkt 2 projektu ustawy (art. 3 pkt 1a ustawy zmienianej) pod pojęciem bezpieczeństwa środowiska rozumie się brak wpływu na obniżenie występowania ilościowego osobników gatunków pasożytniczych i drapieżnych, mogących przyczynić się do regulacji występowania ilościowego organizmów szkodliwych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej w warunkach naturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48 i art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 132).

Art. 1 pkt 11 projektu ustawy (art. 49a i art. 49b ustawy zmienianej) wdraża postanowienia dyrektywy 2001/18/WE w zakresie obowiązku zgłaszania upraw GMO właściwym organom krajowym państw członkowskich. Prowadzenie uprawy GMO, zgodnie z art. 49a ustawy zmienianej, będzie wymagało utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO. Strefa będzie mogła być utworzona po uzyskaniu zezwolenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw środowiska po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz opinii rady gminy, na terenie której jest planowana uprawa GMO. Wniosek o utworzenie strefy uprawy GMO rozpatrywany jest w terminie 90 dni, natomiast organy opiniujące muszą wypowiedzieć się w terminie 45 dni od dnia przekazania im wniosku wraz z załącznikami. Opinia ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz opinia rady gminy, będą wydawane w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.).

W przypadku gdy wniosek o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO będzie dotyczył roślin GMO, które nie zostały wprowadzone do obrotu z przeznaczeniem do uprawy lub roślin GMO wprowadzonych do obrotu z przeznaczeniem do uprawy, których uprawa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej została zakazana na podstawie art. 26b i art. 26c dyrektywy 2001/18/WE, pozostawia się go bez rozpoznania. Dzięki przyjętemu rozwiązaniu nie będą angażowane środki i czas organów administracji publicznej zaangażowanych w postępowania o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO.

Zgodnie z projektem ustawy do wniosku o utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO będzie należało dołączyć pisemne oświadczenia właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości, a także pszczelarzy lub związków pszczelarzy, których nieruchomości lub odpowiednio pasieki, położone w odległości trzech kilometrów od gruntu rolnego, na którym planowana jest uprawa GMO, iż nie wyrażają oni sprzeciwu w związku z zamiarem utworzenia takiej strefy. Zgodnie z art. 49a ust. 6 pkt 3 dodawanego projektowaną ustawą, każdy podmiot ubiegający się o zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO będzie musiał przedłożyć dokumentację potwierdzającą, że planowana uprawa GMO nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska. Ponadto do wniosku należy dołączyć informację o celach uprawy GMO, warunkach i sposobie prowadzenia danej uprawy GMO, z uwzględnieniem planowanych zabiegów agrotechnicznych, w tym: środków ochrony roślin, nawożenia, planowanej metody zbioru, planowanych roślinach następczych, sposobie i miejsca przechowywania plonów, planowanym postępowaniu z miejscem powstałym po zakończeniu prowadzenia uprawy GMO, a także informację o rodzaju i charakterze upraw prowadzonych na terenach sąsiadujących z gruntem rolnym, na którym planowana jest uprawa GMO. Na podstawie ww. informacji minister właściwy do spraw rolnictwa będzie mógł przedstawić ministrowi właściwemu do spraw środowiska opinię, w której zaakceptuje albo odmówi akceptacji zaproponowanych warunków i sposobu prowadzenia danej uprawy GMO. Rada gminy w swojej opinii natomiast, akceptuje albo odmawia akceptacji utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO, na podstawie prowadzonej przez siebie polityki przestrzennej, strategii rozwoju oraz zgodności z innymi dokumentami strategicznymi gminy. Ponadto na gminie spoczywa obowiązek powiadomienia lokalnej społeczności o zamiarze utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO przez ogłoszenie w sposób zwyczajowo przyjęty

w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania informacji dotyczących planowanego zamierzenia oraz jego bezpieczeństwa dla środowiska, pochodzących z wniosku i jego załączników.

Wskazana w projekcie ustawy trzykilometrowa izolacja przestrzenna została wprowadzona w celu ochrony właścicieli pasiek znajdujących się w pobliżu miejsc, na których może być prowadzona uprawa GMO, i zachowania wysokiej jakości produkowanych przez nich produktów. Uwzględniając przeciętne warunki klimatyczne w Polsce, przyjmuje się, że opłacalny lot pszczoły na pożytek to promień do ok. 1,5 km. Odpowiada to powierzchni około 706 ha. Na tej właśnie powierzchni pszczoły powinny znaleźć przez cały sezon dostateczną ilość nektaru i pyłku umożliwiającą dobry rozwój rodziny. Jednak w przypadku niedostatecznej bazy pokarmowej odległość ta może ulec zwiększeniu do ok. 3 km od ula. Pszczoła, wybierając się w podróż po nektar, pobiera z ula zapas miodu. Może wtedy odlecieć od niego nawet 6–7 km, ale z takiej odległości nie przyniesie nektaru, pyłku lub spadzi.

W 2005 r. w Republice Federalnej Niemiec w miodzie wyprodukowanym przez właścicieli pasiek, znajdujących się w niewielkiej odległości (od kilkuset metrów do kilku kilometrów) od pól, na których prowadzona była uprawa genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy linii MON810, stwierdzono nieznaczne ilości pyłku (DNA) pochodzącego z tej kukurydzy. Poszkodowani pszczelarze pozwali właściciela pól obsianych kukurydzą linii MON810, żądając podjęcia środków zapobiegających wchodzeniu ich pszczół w styczność z pyłkiem kukurydzy tej linii, a w dalszej kolejności stwierdzenia niezgodności z prawem uprawy tej linii kukurydzy oraz stwierdzenia, że ich produkty pszczelarskie zostały w istotny sposób zanieczyszczone przez pyłek kukurydzy linii MON810. Sprawa ta była rozstrzygana przez sąd krajowy pierwszej instancji, który uwzględnił pozew właścicieli pasiek, uznając, że produkty pszczelarskie, o ile zawierają możliwe do stwierdzenia składniki pyłków kukurydzy linii MON810, są w istotny sposób zmienione, a produkty te stały się w konsekwencji środkami spożywczymi, które nie posiadają zezwolenia wymaganego na podstawie rozporządzenia nr 1829/2003 w sprawie zmodyfikowanej żywności i paszy i z tego powodu nie mogą być wprowadzane do obrotu. Ostatecznie sprawa została rozstrzygnięta przez Trybunał Sprawiedliwości UE. Trybunał w wyroku z dnia 6 września 2011 r. w sprawie C-442/09 mającej za przedmiot wnioski o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w postępowaniu

dotyczącym kwestii obecności w produktach pszczelarskich pyłków genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy, stwierdził m.in., że substancja taka, jak pyłek zawierający DNA i genetycznie zmodyfikowane białka, nie może już być uznana za organizm genetycznie zmodyfikowany, ale produkty takie jak miód i uzupełniające preparaty odżywcze zawierające takie substancje stanowią w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1829/2003 żywność zawierającą składniki wyprodukowane z GMO.

Projekt ustawy zawiera jednocześnie przepisy regulujące wydanie decyzji odmownej wydania zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. Odmowa następuje w przypadku gdy:

- 1) minister właściwy do spraw rolnictwa odmówił akceptacji zaproponowanych warunków i sposobu prowadzenia uprawy GMO;
- 2) rada gminy odmówiła akceptacji utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO;
- 3) informacje zawarte w dokumentacji przedłożonej przez wnioskodawcę nie dają gwarancji że uprawa GMO, która ma być prowadzona, nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska lub zdrowie ludzi.

Wydając decyzję, o której mowa w pkt 3, bierze się pod uwagę aktualną wiedzę naukową, lokalizację uprawy GMO względem form ochrony przyrody, o których mowa w ustawie o ochronie przyrody, a także proporcjonalność oraz niedyskryminujący charakter przyjętych rozstrzygnięć.

W ustawie przewidziano również możliwość cofnięcia wydanego zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. Będzie ona następowała w sytuacji, gdy kontrola przeprowadzona przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa wykaże, że uprawa GMO jest prowadzona niezgodnie z warunkami i sposobami określonymi w zezwoleniu prowadzenia tej uprawy lub gdy zezwolenie dotyczy rośliny GMO wprowadzonej do obrotu z przeznaczeniem do uprawy, w przypadku gdy decyzja zezwalająca na wprowadzenie do obrotu z przeznaczeniem do uprawy została zawieszona albo cofnięta.

Wprowadzona przedłożonym projektem ustawy kontrola upraw GMO jest zadaniem, które nie było dotąd realizowane na tak dużą skalę. Wskazanie Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa jako podmiotu, który ma wykonywać kontrole upraw GMO, wynika z faktu, że Inspekcja ta posiada doświadczenie w prowadzeniu kontroli stosowania materiału siewnego w zakresie wykrywania odmian genetycznie

zmodyfikowanej kukurydzy MON810. Kontrola upraw będzie obejmować kontrolę polową w 16 województwach, nadzór merytoryczny i koordynację zadań w województwach, w tym prowadzenie postępowań w sprawie decyzji administracyjnych (kary pieniężne). Badanie prób będzie prowadzone w Centralnym Laboratorium Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Toruniu. Administrowaniem realizacji zadań, nadzorem merytorycznym i koordynacją zadań w kraju, w tym prowadzeniem postępowań w sprawie odwołań od decyzji wydawanych przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa właściwych ze względu na miejsce prowadzenia uprawy GMO będzie się zajmować Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Zgodnie z projektowanym art. 49f ustawy zmienianej kontrola upraw będzie prowadzona przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa z urzędu, na podstawie programu kontroli określanego corocznie przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, lub na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska. Do zakresu działania wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa w ramach prowadzenia kontroli upraw będzie należeć:

- 1) kontrola zgodności prowadzenia uprawy GMO z warunkami, sposobem i terminem prowadzenia danej uprawy GMO, określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO;
- 2) kontrola pochodzących z uprawy roślin lub produktów roślinnych w celu wykrywania modyfikacji genetycznych.

Powyższe oznacza, iż kontroli będą podlegały uprawy prowadzone na podstawie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, jak i inne uprawy, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż są uprawami GMO. Kontrole będą dotyczyły zarówno dokumentów, np. weryfikacji dowodów zakupu kwalifikowanego materiału siewnego, jak i pobierania próbek z pola – roślin lub produktów roślinnych, do ich laboratoryjnej analizy w zakresie wykrywania modyfikacji genetycznych.

W przypadku gdy w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że uprawa GMO jest prowadzona bez stosownego zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO lub niezgodnie z warunkami lub sposobem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w takim zezwoleniu, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa

właściwy ze względu na miejsce prowadzenia danej uprawy nakaze, w drodze decyzji administracyjnej, zniszczenie roślin lub produktów roślinnych pochodzących z tej uprawy. Zniszczenia dokonuje się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. Od decyzji nakazującej zniszczenie roślin lub produktów roślinnych będzie przysługiwać odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Projekt ustawy zapewnia realizację zadań związanych z prowadzeniem rejestru upraw GMO. Zgodnie z art. 1 pkt 12 projektu ustawy (art. 50a ustawy zmienianej) Rejestr Upraw GMO będzie prowadzony przez ministra właściwego do spraw środowiska w postaci elektronicznej. W Rejestrze tym będą umieszczane informacje i dane dotyczące uprawy GMO, zawarte w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. Dane zawarte w Rejestrze Upraw GMO będą jawne, poza danymi personalnymi wnioskodawcy.

Projekt ustawy dostosowuje sankcje karne do nowych kategorii działań w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (art. 1 pkt 15 projektu ustawy w zakresie dodawanego art. 65h w ustawie zmienianej). W związku z wprowadzeniem przepisów regulujących kwestie upraw GMO, konieczne stało się określenie sankcji w odniesieniu do przypadków niedopełnienia obowiązków w tym zakresie. Prowadzący uprawę GMO bez wymaganego zezwolenia lub niezgodnie z warunkami i sposobami określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy uprawy GMO, będzie obowiązany do wniesienia na odrębny rachunek bankowy wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia uprawy GMO, administracyjnej kary pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 30 000 zł za każdy rozpoczęty hektar uprawy GMO. Taka sama kara pieniężna będzie stosowana wobec tych, którzy prowadzą uprawę roślin GMO niewprowadzonych do obrotu z przeznaczeniem do uprawy. W obowiązującej ustawie naruszenie obowiązków w niej przewidzianych jest zagrożone odpowiedzialnością karną (art. 58–65g), natomiast w projektowanej ustawie zdecydowano się na zastosowanie kar pieniężnych. Wynika to z faktu, iż dotychczasowa praktyka wskazuje, że orzekanie kar następuje bardzo powoli, a kary pozbawienia wolności nie są zasądzane z uwagi na „niską szkodliwość społeczną czynu”. Należy więc uznać, że administracyjna kara finansowa będzie karą bardziej efektywną z uwagi na możliwość szybkiego nałożenia, a dotkliwość kary będzie

w opinii Ministra Środowiska skutecznie odstraszała przed świadomym zaniechaniem stosowania przepisów ustawy.

Podobne krajowe przepisy prawne dotyczące tworzenia stref wskazanych do prowadzenia upraw GMO były w 2007 r. notyfikowane Komisji Europejskiej jako odstępstwo od przepisów dyrektywy 2001/18/WE (art. 172 projektu ustawy – Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych). Komisja Europejska decyzją z dnia 12 października 2007 r. odrzuciła notyfikowane przez RP przepisy, wskazując, że zgłoszone środki krajowe nie mogą zostać zatwierdzone zgodnie z art. 95 ust. 6 Traktatu. Jednak decyzja ta została zaskarżona przez władze polskie, a Sąd Pierwszej Instancji (ósma izba) w wyroku z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie T-69/08 dotyczącej skargi o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2008/62/WE z dnia 12 października 2007 r. dotyczącej art. 111 i art. 172 polskiego projektu ustawy – Prawo o organizmach genetycznie zmodyfikowanych, zgłoszonego przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z art. 95 ust. 5 WE jako odstępstwo od przepisów dyrektywy 2001/18/WE, stwierdził nieważność decyzji Komisji z dnia 12 października 2007 r.

Z uwagi na zakres regulacji objęty projektem ustawy niezbędne było dokonanie nowelizacji czterech ustaw szczególnych. W celu dostosowania tych ustaw do nowych lub zmienionych przez projekt ustawy instytucji prawnych i zapewnienia spójności w ramach systemu prawnego, projekt ustawy zmienia:

- 1) ustawę z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej,
- 2) ustawę z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin,
- 3) ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej,
- 4) ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Aby zrealizować cele ustawy i jednocześnie płynnie wprowadzić jej przepisy do porządku krajowego ustalono 30-dniowy okres *vacatio legis* wraz z jednym przepisem przejściowym. Na podstawie tego przepisu minister właściwy do spraw środowiska będzie obowiązany do utworzenia rejestru upraw GMO w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy. Ostatni termin wynika z możliwie szybkiej, ale również i realnej możliwości wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-478/13.

Projektowana ustawa nie zawiera norm dotyczących specyfikacji technicznej, usługi społeczeństwa informacyjnego, regulacji wprowadzających zakaz lub pośrednio ograniczających oraz innych wymagań, wykraczających poza wymagania określone w dyrektywie 2001/18/WE i dlatego nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt został opracowany stosownie do uwag Komisji Europejskiej, zgłoszonych w przekazanej Rzeczypospolitej Polskiej uzasadnionej opinii, wystosowanej na podstawie art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dotyczącej naruszenia zobowiązania wynikającego z art. 31 ust. 3 lit. b dyrektywy 2001/18/WE oraz zapewnia wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 2 października 2014 r. w sprawie C-478/13.

Przedmiotowy projekt został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Wiodące: Ministerstwo Środowiska Współpracujące: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ministerstwo Spraw Zagranicznych Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Andrzej Szweda-Lewandowski – Podsekretarz Stanu w MŚ Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Dalbiak, tel. +48 22 3692479 lub +48 22 3694580 email: agnieszka.dalbiak@mos.gov.pl	Data sporządzenia 09.03.2017 r. Źródło: Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-478/13 (naruszenie dotyczące braku ustanowienia obowiązku powiadomienia właściwych władz o lokalizacji upraw GMO zgodnie z częścią C dyrektywy 2001/18/WE, braku ustanowienia rejestru tej lokalizacji oraz braku podania do publicznej wiadomości informacji o tej lokalizacji) Nr w wykazie prac UC74
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Aktualnie w krajowych przepisach prawa nie określono zasad dotyczących zgłaszania oraz rejestracji upraw GMO. Z tego powodu Komisja Europejska wniosła w dniu 16 września 2013 r. skargę przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej w związku z brakiem ustanowienia w krajowym porządku prawnym obowiązku powiadomienia właściwych władz polskich o lokalizacji upraw GMO, zgodnie z częścią C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG (zwanej dalej dyrektywą 2001/18/WE), brakiem ustanowienia rejestru lokalizacji upraw GMO oraz brakiem podania do publicznej wiadomości informacji o lokalizacji tych upraw (sprawa C-478/13). W dniu 2 października 2014 r. Trybunał Sprawiedliwości UE wydał wyrok, w którym potwierdził zarzuty KE. Dlatego podstawowym celem projektu ustawy jest dokonanie transpozycji do polskiego porządku prawnego art. 31 ust. 3 lit. b dyrektywy 2001/18/WE, regulującego kwestie zgłaszania i rejestracji upraw GMO. Brak krajowych przepisów dotyczących upraw GMO oznacza brak właściwej kontroli upraw w Polsce pod kątem występowania GMO, co ma z kolei negatywny wpływ na stopień bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i dla środowiska.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zaproponowane rozwiązania pozwolą wypełnić w całości zobowiązania Polski wynikające z prawa UE w zakresie zgłaszania i rejestracji upraw GMO. Prowadzenie uprawy GMO będzie wymagało utworzenia strefy wskazanej do prowadzenia upraw GMO. Strefa będzie mogła być utworzona po uzyskaniu zezwolenia wydawanego przez ministra właściwego do spraw środowiska, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa, który jednocześnie określi warunki prowadzenia tej uprawy. Do wniosku o utworzenie strefy wskazanej do prowadzenia upraw GMO będzie należało dołączyć pisemne oświadczenia posiadaczy gruntów położonych w odległości 3 km od gruntu, na którym jest planowana uprawa GMO, że nie wyrażają oni sprzeciwu w związku z zamiarem utworzenia takiej strefy. Wskazana w projekcie ustawy 3-kilometrowa izolacja przestrzenna została wprowadzona w celu ochrony właścicieli pasiek znajdujących się w pobliżu miejsc, na których może być prowadzona uprawa GMO, i zachowania wysokiej jakości produkowanych przez nich produktów (szczegóły w uzasadnieniu do projektu ustawy). Do wniosku trzeba będzie dołączyć także pozytywną opinię gminy (na temat możliwości lokalizacji strefy wskazanej do prowadzenia uprawy GMO pod kątem prowadzonej polityki przestrzennej, strategii rozwoju, zgodności z dokumentami strategicznymi gminy) oraz dokumentację potwierdzającą, że planowana uprawa GMO nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska.

Nadzór nad kontrolą prowadzenia upraw GMO będzie sprawowany poprzez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Kontrole będą odbywać się na podstawie rocznych planów kontroli opracowywanych przez ministra właściwego do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa.

Wejście w życie ustawy umożliwi nie tylko wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-478/13, ale także zapewni dotychczas nierealizowaną kontrolę upraw w Polsce pod kątem występowania GMO, jednocześnie ograniczając uprawę GMO do ściśle określonych i kontrolowanych stref. Przyczyni się to do zwiększenia stopnia bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i dla środowiska.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowany akt normatywny w zakresie rejestracji upraw GMO oraz ograniczania stosowania GMO stanowi wdrożenie postanowień prawa UE, dlatego powyższa ocena może odnosić się tylko do tych państw, które wdrożyły przepisy dyrektywy 2001/18/WE.

Zgodnie z art. 26a dyrektywy 2001/18/WE państwa członkowskie mogą podjąć właściwe środki krajowe w zakresie

współistnienia upraw w celu zapobieżenia niezamierzonemu występowaniu GMO w pozostałych produktach. Zalecenie Komisji 2006/556/WE w sprawie wytycznych służących opracowaniu krajowych strategii i najlepszych praktyk w celu zapewnienia współistnienia upraw genetycznie modyfikowanych oraz upraw tradycyjnych i ekologicznych ma na celu wspierać państwa członkowskie w procesie opracowywania krajowych strategii legislacyjnych lub innych strategii dotyczących współistnienia upraw. Kilkanaście państw członkowskich przyjęło szczególne przepisy dotyczące współistnienia upraw – m.in. Niemcy, Austria, Węgry, Czechy, Belgia, Łotwa, Holandia, Portugalia, Rumunia, Szwecja. Zasady koegzystencji zostały uregulowane przez te państwa w aktach prawnych w randze rozporządzenia lub decyzji. Żadne z państw członkowskich nie zgłosiło zamiaru zajęcia się kwestią współistnienia upraw przy pomocy instrumentów pozalegisłacyjnych.

Krajowe przepisy dotyczące informowania władz publicznych, osób trzecich i społeczeństwa na temat upraw zmodyfikowanych genetycznie różnią się w szczegółach. W niektórych państwach członkowskich wymaga się stosowania dla każdego przypadku indywidualnej procedury zatwierdzania uprawy zmodyfikowanej genetycznie, podczas gdy w innych państwach wymaga się jedynie, by rolnicy zgłosili właściwym organom fakt prowadzenia takiej uprawy.

W większości państw członkowskich środki w zakresie współistnienia upraw opracowano w sposób uniemożliwiający przekroczenie wartości progowej w zakresie oznakowania GMO w żywności i paszy, ustalonej na poziomie 0,9%.

Środki segregacji różnią się w poszczególnych państwach członkowskich. We wszystkich państwach członkowskich obowiązek stosowania środków segregacji spoczywa na podmiotach prowadzących uprawy zmodyfikowane genetycznie oraz na podmiotach zajmujących się tego rodzaju nasionami lub zbiorami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rolnicy zamierzający uprawiać rośliny genetycznie zmodyfikowane	Według szacunków firmy Monsanto monitorującej uprawy genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy MON 810 w UE w 2010 r. w Polsce znajdowało się ok. 3000 ha upraw tej kukurydzy.	Roczne raporty z uprawy kukurydzy MON 810 w 2009 i 2010 r. prowadzonej w Czechach, Polsce, Portugalii, Rumuni, Słowacji i Hiszpanii http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/docs/report_mon_810_en.pdf http://ec.europa.eu/food/food/biotechnology/docs/annual_monitoring_report_MON810_2009_en.pdf	Konieczność informowania właściwych organów o prowadzonych uprawach
Konsumenci, pszczelarze, hodowcy, rolnicy ekologiczni	Trudna do oszacowania		Ustanowienie RP terytorium wolnym od GMO, z wyjątkiem wyznaczonych stref zmniejszających zagrożenie kontaminacji upraw i produktów pochodzących z tych upraw, m.in. produktów pszczelarskich
Minister Środowiska	1 pracownik (40 roboczogodzin)		Kontrola wniosków o ustanowienie strefy wskazanej do upraw GMO
Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa (GIORiN), wojewódzkie inspektoraty ochrony roślin i nasiennictwa (WIORiN) oraz Centralne Laboratorium GIORiN	50 pracowników (1984 roboczogodzin)	Dane GIORiN. Liczba nowych pracowników wynika z nowych obowiązków, jakie nakłada na inspekcję ustawa o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych	Prowadzenie rejestru upraw oraz kontrola upraw pod kątem występowania roślin genetycznie zmodyfikowanych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został wysłany do konsultacji publicznych. Konsultacje trwały 30 dni, a projekt otrzymały następujące instytucje:

1. Konfederacja „Lewiatan”;
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
3. Konfederacja Pracodawców Polskich;
4. Związek Pracodawców Business Centre Club;
5. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
6. NSZZ „Solidarność”;
7. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
8. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych;
9. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
10. Krajowa Federacja Producentów Zbóż;
11. Krajowa Rada Izb Rolniczych;
12. Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych;
13. Polska Izba Nasienna;
14. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
15. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
17. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
18. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
19. Forum Związków Zawodowych;
20. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej;
21. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
22. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
23. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność” Wiejska;
24. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
25. Związek Rolników „Ojczyzna”;
26. Związek Rzemiosła Polskiego;
27. Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
28. Wojewodowie;
29. Marszałkowie województw;
30. Komitet Biotechnologii PAN;
31. Komitet Ekologii PAN;
32. Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN;
33. Instytut Chemii Bioorganicznej PAN;
34. Polska Federacja Biotechnologii;
35. Instytut Biotechnologii i Antybiotyków;
36. Instytut na Rzecz Ekorozwoju;
37. Instytut Spraw Obywatelskich;
38. Fundacja „Greenpeace Polska”;
39. Fundacja Korporacyjna Rozwoju Społeczeństwa Ekologicznego Eko Cykl;
40. Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi;
41. Koalicja „Polska wolna od GMO”;
42. Liga Ochrony Przyrody;
43. Polski Klub Ekologiczny;
44. Pracownia na rzecz Wszystkich Istot;
45. Polskie Towarzystwo Rolników Ekologicznych;
46. Sudeckie Stowarzyszenie Ekorozwoju Green Gate;
47. Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi – EKOLAND.

Projekt został opublikowany na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Szczegółowe dane na temat przeprowadzonych konsultacji zostały ujęte w „Raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	8,000	5,587	5,696	5,750	5,871	6,061	6,137	6,219	6,346	6,462	62,129
budżet państwa	8,000	5,587	5,696	5,750	5,871	6,061	6,137	6,219	6,346	6,462	62,129
JST		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	8,000	5,587	5,696	5,750	5,871	6,061	6,137	6,219	6,346	6,462	62,129
budżet państwa	8,000	5,587	5,696	5,750	5,871	6,061	6,137	6,219	6,346	6,462	62,129
JST		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	Budżet państwa z części budżetowej 41 Środowisko, z części budżetowej 32 Rolnictwo oraz z części budżetowej 85 Województwa.										
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	I. Dochody budżetu państwa Dochody dla budżetu państwa mogą pochodzić z tytułu kar pieniężnych przewidzianych w ustawie za prowadzenie upraw GMO w sposób niezgodny z projektowanymi przepisami. W chwili obecnej nie można jednak oszacować liczby i wysokości takich kar. Należy nadmienić, że od 28 stycznia 2013 r. obowiązują dwa akty prawne regulujące kwestie zakazu uprawy odmian roślin zmodyfikowanych genetycznie. W związku z tym w Polsce nie uprawia się aktualnie roślin genetycznie zmodyfikowanych. Kontrola upraw pod kątem stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON810, prowadzona w latach 2013/2014 na reprezentatywnym poziomie 5% gospodarstw, wykazała, że polscy rolnicy stosują się do obowiązującego prawa i w badanym okresie nie stosowali nasion odmian genetycznie zmodyfikowanych. Zgodnie z projektowanymi przepisami terytorium Polski zostanie ustanowione strefą wolną od GMO z wyjątkiem stref prowadzenia uprawy GMO. Jednak nie ma podstaw do twierdzenia, że rolnicy nie stosowaliby się do nowych zasad ustanowionych na podstawie tej ustawy. Dlatego nie wykazano dochodów z tego tytułu. II. Koszty administracyjne związane z wykonywaniem obowiązków ustawowych dotyczących tworzenia stref prowadzenia uprawy GMO – koszty dla MŚ W związku z nałożeniem ustawą o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych nowych zadań na ministra właściwego do spraw środowiska konieczne jest zatrudnienie dodatkowego pracownika w Zespole do spraw GMO. Przy założeniu, że średni koszt wynagrodzenia pracownika w służbie cywilnej dla urzędów centralnych na podobnym stanowisku specjalistycznym, wg danych z 2016 r. wynosi 4684 zł brutto/m-c (5604 zł wraz z pochodnymi). Do obliczeń przyjęto minimalne wynagrodzenie zasadnicze członka korpusu służby cywilnej w wysokości 1873,84 zł brutto oraz średni mnożnik kwoty bazowej wg tabeli mnożników kwoty bazowej służących do ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego członków korpusu służby cywilnej w urzędach ministrów do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej. Koszt opracowania elektronicznego Rejestru Upraw GMO, określonego w art. 50a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o organizmach genetycznie zmodyfikowanych, wyniesie 100 tys. zł. Główne funkcje systemu umożliwiające wykonywanie zadań ustawowych w tym zakresie to: – wprowadzanie i przechowywanie danych dotyczących czynności związanych z organizmami genetycznie zmodyfikowanymi zwanymi dalej GMO; – wyszukiwanie danych; – prezentowanie ww. danych w postaci raportów i zestawień. W kolejnych latach przewidziano środki (20 tys. zł na każdy rok) na prowadzenie rejestru (koszty związane z wymianą i serwisowaniem sprzętu, szkoleniami).										

Koszty MŚ (w tys. zł) cz. budżetowa 41

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	razem
56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	560
100	20	20	20	20	20	20	20	20	20	280

III. Koszty realizacji nowych zadań dla Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa (GIORiN) i Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN)**1. Zadania**

- 1) Opracowywanie wytycznych dotyczących kontroli upraw oraz szkolenia dla pracowników WIORiN.
- 2) Kontrola upraw, w tym próbobranie – wykonywana będzie przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa.
- 3) Badania prób – będą wykonywane przez Centralne Laboratorium Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

2. Koszty dla Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa (siedziba w Warszawie)

- 2 etaty – koszt 1 etatu w jednym roku wynosi 65,5 tys. zł (5,46 tys. brutto/m-c)
- koszty szkolenia pracowników WIORiN – 5 tys. zł
- koszt szkoleń – porad organizowanych dla pracowników WIORiN – 8 tys. zł
- koszt opracowania wytycznych, ekspertyz – 33 tys. zł

Koszty GIORiN (w tys. zł) cz. budżetowa 32

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	razem
177	131	131	131	131	137	137	137	137	137	1386

3. Koszty dla Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Kontrola upraw prowadzona przez WIORiN obejmować będzie kontrolę polową w 16 województwach, nadzór merytoryczny i koordynację zadania w obrębie województwa, w tym prowadzenie postępowań w sprawie decyzji administracyjnych (kary pieniężne), działań pokontrolnych oraz pobierania prób do badań laboratoryjnych.

Kontrole będą prowadzone w zakresie:

- zgodności prowadzenia upraw GMO z warunkami określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO;
- wykrywania modyfikacji genetycznych w roślinach lub produktach roślinnych pochodzących z uprawy na innych niż ww. uprawach.

Kontroli będą podlegały uprawy prowadzone na podstawie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, jak i inne uprawy, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż są uprawami GMO. Kontrole będą dotyczyły zarówno dokumentów, jak i pobierania próbek z pola – roślin lub produktów roślinnych do ich laboratoryjnej analizy pod kątem wykrywania modyfikacji genetycznych.

Po przeprowadzeniu kontroli WIORiN będą prowadzili działania pokontrolne (np. wydawanie zarządzeń pokontrolnych, wnioski do innych organów oraz postępowania administracyjne dot. wymierzania administracyjnych kar pieniężnych).

Przedmiotem kontroli upraw będą: uprawy kukurydzy, rzepaku oraz soi na obecność modyfikacji genetycznych.

A. Uzasadnienie doboru gatunków do kontroli upraw oraz liczby kontroli

W rejestrze genetycznie zmodyfikowanej żywności i pasz prowadzonym przez Komisję Europejską znajduje się 60 produktów dopuszczonych w UE do obrotu (kukurydza (29), rzepak (6), soja (12), burak cukrowy (1), produkty pochodzące z mikroorganizmów GMO (2), bawełna (10)). Rejestr stanowi punkt odniesienia dla określenia jakie produkty GMO powinny podlegać monitorowaniu przez państwa członkowskie UE.

Tylko jeden z nich posiada autoryzację z możliwością uprawy – kukurydza MON 810. Pozostałe modyfikacje nie są dopuszczone do uprawy. Zgodnie z obowiązkiem monitorowania wynikającym z przepisów dyrektywy 2001/18/WE oraz rozporządzenia 1829/2003/WE każde państwo członkowskie ma obowiązek prowadzić monitoring pod kątem identyfikowania nieprawidłowości w stosowaniu produktów GMO dopuszczonych zgodnie z prawem UE do obrotu (np. zastosowanie w uprawie produktów GMO dopuszczonych do obrotu jako żywność lub pasza, ale nieprzeznaczonych do uprawy).

Władze krajowe mają zatem obowiązek zadbać, aby prowadzony był monitoring obrotu materiałem siewnym na terenie kraju pod kątem nieautoryzowanych do uprawy modyfikacji genetycznych celem zapobieżenia przedostaniu się ich do upraw, monitoring plantacji nasiennych pod kątem identyfikowania przypadkowej obecności modyfikacji genetycznych, ale również monitoring upraw komercyjnych w tym samym zakresie, szczególnie jeśli uprawy zakładane są z materiału siewnego niewiadomego pochodzenia albo budzącego wątpliwości. Zadania dotyczące kontroli materiału siewnego realizowane są obecnie przez PIORiN.

Dobierając gatunki do planu kontroli, należy założyć, że gatunki, które powinny podlegać kontroli to kukurydza, rzepak oraz soja. Wynika to z warunków klimatycznych i glebowych w Polsce, które pozwalają na zastosowanie w uprawie tych gatunków, oraz powszechności występowania tych gatunków w uprawach. Burak cukrowy nie został ujęty w szacunkach, gdyż w przypadku tej rośliny 100% materiału siewnego kontrolowana jest przez podmiot go wytwarzający. Rolnik nie ma możliwości samodzielnego pozyskania nasion. Nasiona, które są używane do siewu, dostarczane są przez podmioty kontraktujące uprawę. Ponieważ wytwarzanie materiału siewnego buraka cukrowego GMO nie może odbywać się na terenie UE, nie ma możliwości pozyskania nasion i prowadzenia uprawy tego gatunku w Europie.

Soja uprawiana jest w kraju na bardzo niewielką skalę. Ok. 100 gospodarstw w Polsce zajmuje się uprawą soi na łącznej powierzchni ok. 1000 ha. Soja jest jednak gatunkiem, który ma tendencję do wzrostu areалу uprawy.

Do oszacowania liczby kontroli przyjęto głównie areal upraw kukurydzy i rzepaku, uwzględniając:

- areal uprawy tych gatunków w kraju i liczbę gospodarstw uprawiających kukurydzę i rzepak w przyporządkowaniu do województw,
- doświadczenia PIORiN wynikające z kontroli zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810 prowadzonej od roku 2013 oraz uzyskanych wyników kontroli,
- wyniki z monitoringu materiału siewnego kukurydzy, rzepaku i soi na obecność modyfikacji genetycznych.

Biorąc pod uwagę areal uprawy kukurydzy i rzepaku wg GUS, czteroletnie doświadczenia PIORiN wynikające z kontroli przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego MON 810 (w wyniku czego po przeprowadzeniu 9 tysięcy kontroli gospodarstw nie stwierdzono nieprawidłowości), wyniki z monitoringu materiału siewnego kukurydzy, rzepaku i soi na obecność modyfikacji genetycznych (które nie wykazują obecności GMO w materiale siewnym i potwierdzają czystość materiału siewnego będącego w obrocie w kraju), założono, że obecność GMO w uprawach może być znikoma. Jednakże przeprowadzenie kontroli w terenie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku monitorowania wynikającego z przepisów dyrektywy 2001/18/WE.

Na tej podstawie zaproponowano, aby kontrolą obejmować nie mniej niż 2% powierzchni upraw każdego gatunku na terenie kraju.

Przy takim założeniu liczba kontroli powinna być określona na poziomie ok. 3240 łącznie dla wszystkich gatunków z podziałem na województwa.

Z wykonanej liczby 3240 kontroli do analiz laboratoryjnych powinno trafić 3240 prób.

B. Koszty dla Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN)

Zgodnie z obowiązującą metodyką prowadzenia kontroli przez PIORiN, uwzględniając zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/331/WE dot. minimalnych kryteriów kontroli w zakresie ochrony środowiska w Państwach członkowskich – 1 inspektor może wykonywać rocznie 30 kontroli planowych w terenie oraz podjąć wszelkie działania pokontrolne w zależności od stwierdzonych naruszeń. Ponieważ liczba etatów jest wprost proporcjonalna do nakładu pracy i liczby kontroli, jakie powinny być wykonane w każdym województwie, przy założeniu przeprowadzenia 3240 kontroli w ciągu roku konieczne jest zatrudnienie dodatkowych 42 osób do realizacji kontroli polowych na terenie kraju. Etaty zostały określone dla każdego województwa, biorąc pod uwagę również areal upraw rzepaku i kukurydzy w każdym województwie oraz konieczność pobierania próbek podczas kontroli..

Czasochłonność 1 kontroli przyjęto na podstawie ww. metodyki oraz ilości pobieranych prób do badań laboratoryjnych w zależności od wielkości kontrolowanego arealu. Za 1 kontrolę przyjmuje się wykonanie następujących czynności trwających do kilku dni:

- przygotowanie do kontroli,
- działania kontrolne w terenie w tym sporządzenie protokołu i jego wprowadzenie do bazy danych,
- pobór prób roślin do analizy,
- działania pokontrolne obejmujące wydawanie zarządzeń pokontrolnych i sprawdzanie ich wykonania oraz wniosków do innych organów, przeprowadzenie postępowań administracyjnych dot. wymierzania administracyjnych kar pieniężnych, w tym przeprowadzenie rozprawy administracyjnej, wydawanie decyzji karnej oraz egzekucja kar.

Ponadto do czasochłonności należy wliczyć czas potrzebny na coroczne doszkalanie inspektorów oraz wykonywanie zadań związanych z wprowadzaniem danych do rejestru upraw i ich zmianą.

Równocześnie należy uwzględnić fakt, że planowane kontrole z zakresu GMO należą do tzw. kontroli wrażliwych społecznie i muszą być przeprowadzane jednocześnie przez dwie osoby. Z doświadczeń Inspekcji wynika, że w spornych kwestiach, a założenia projektowanej ustawy pozwalają przewidywać, że takie wystąpią praktycznie w każdym postępowaniu odwoławczym i sądowym, bardzo trudna lub wręcz niemożliwa jest obrona stanowisk Inspekcji w przypadku spraw w sądzie, w których kontrole były prowadzone przez 1 osobę. Założenie prowadzenia jednocześnie kontroli przez min. 2 osoby wynika także ze strategii antykorupcyjnej państwa. Ponadto inspektorzy dokonujący kontroli na polach narażeni są na niebezpieczeństwa fizyczne jak naruszenie nietykalności cielesnej, zagrożenie ze strony dzikich zwierząt, innych czynników środowiskowych, zaśląbnienia czy zabłądzenia w uprawie. Szczególnie element ten jest istotny w przypadku upraw kontrolowanych w momencie, gdy rośliny wysokością przewyższają wzrost

inspektorów. Kontrola jest wtedy szczególnie trudna i prowadzona w warunkach zagrażających zdrowiu i życiu inspektora.

Uwzględniając powyższe, grupa kontrolna (2 inspektorów WIORiN) może wykonywać rocznie 30 kontroli planowych w terenie. Jednocześnie realizowane będą kontrole pozaplanowe wynikające z wpływających wniosków i interwencji. Uwzględniając powyższe dane, koszty wyniosą odpowiednio:

- 41,6 etatów – łączny koszt w jednym roku – 2 351 tys. zł brutto,
- wydatki rzeczowe – 416 tys. zł,
- wydatki inwestycyjne – 2 042 tys. zł,
- koszty związane z dojazdami do kontrolowanych plantacji – 135 tys. zł,
- koszty wysyłki prób – 162 tys. zł,
- koszty szkolenia pracowników WIORiN – 33 tys. zł.

Koszty WIORiN (w tys. zł) cz. budżetowa 85

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	razem
5139	3537	3646	3606	3609	3748	3784	3866	3933	4049	38917

4. Koszty badań laboratoryjnych (dla Centralnego Laboratorium GIORiN)

- 6 etatów – łączny koszt w jednym roku – 375,77 tys. zł brutto
- koszty szkoleń – 16,6 tys. zł
- koszty analiz bieżących – 1 391 tys. zł
- koszt wdrażania nowych metod – 60 tys. zł
- koszt zakupów inwestycyjnych – 505 tys. zł
- koszt modernizacji pomieszczeń – 180 tys. zł

Łącznie badania w Centralnym Laboratorium (CL) GIORiN na potrzeby PIORiN: **20 886 tys. zł**

Koszty Centralnego Laboratorium GIORiN (w tys. zł) cz. budżetowa 32

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	razem
2528	1843	1843	1937	2055	2100	2140	2140	2200	2200	20986

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2015 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie do oszacowania	Nie do oszacowania	Nie do oszacowania	Nie do oszacowania	Nie do oszacowania	Nie do oszacowania	Nie do oszacowania
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zwiększenie konkurencyjności na zagranicznych rynkach produktów spożywczych, promocja polskich produktów spożywczych jako „wolnych od GMO”, szczególnie na rynku UE, gdzie istnieje zapotrzebowanie na tego rodzaju produkty.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Zwiększenie konkurencyjności na zagranicznych rynkach produktów spożywczych, promocja polskich produktów spożywczych jako „wolnych od GMO”, w szczególności na rynku UE, gdzie istnieje zapotrzebowanie na tego rodzaju produkty.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Dostęp do krajowych produktów żywnościowych niezawierających składników wyprodukowanych z GMO, takich jak produkty pszczelarskie.						
Niemierzalne		Bezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i dla środowiska.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

-

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegółowo w odwróconej tabeli zgodności).

- ☐ tak
☒ nie
☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☒ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: obowiązek zgłaszania upraw roślin GMO, prowadzenia rejestrów upraw, kontrola upraw
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Prowadzenie uprawy roślin genetycznie zmodyfikowanych będzie wymagało utworzenia strefy wskazanej do prowadzenia upraw GMO. Wniosek będzie zawierać dane osobowe prowadzącego uprawę, nazwę rośliny zgłaszanej do uprawy GMO, z określeniem odmiany i oznaczeniem modyfikacji genetycznej, nazwę miejscowości wraz z kodem pocztowym, nazwę gminy i województwa właściwych ze względu na miejsce prowadzenia uprawy GMO, powierzchnię uprawy GMO określoną w hektarach i numer działki ewidencyjnej. Wszystkie te dane poza danymi osobowymi będą dostępne w publicznie dostępnym rejestrze upraw GMO.	
9. Wpływ na rynek pracy	
Przewiduje się utworzenie nowego miejsca pracy w MŚ (1 etat) do prowadzenia spraw związanych z tworzeniem stref wskazanych do upraw GMO. Nie przewiduje się tworzenia nowych miejsc pracy w organach samorządu terytorialnego. Planuje się zatrudnienie dodatkowych 2 pracowników w Głównym Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa (2 etaty), 6 w Centralnym Laboratorium GIORiN (6 etatów) oraz 42 pracowników w wojewódzkich inspektoratach ochrony roślin i nasiennictwa (41,6 etatów) do prowadzenia nadzoru merytorycznego i koordynacji zadań w województwach, wykonywania na poziomie GIORiN i WIORiN zadań w zakresie realizacji kontroli polowych na terenie całego kraju, pobierania prób do badań laboratoryjnych, wykonywania badań laboratoryjnych oraz podejmowania działań pokontrolnych) (szczegóły w pkt 6).	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: rolnictwo	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Nowe regulacje prawne powinny przyczynić się do zmniejszenia zagrożenia dla ludzi, zwierząt i środowiska, związanego z działaniami, w których będą wykorzystywane organizmy genetycznie zmodyfikowane. Wprowadzenie w życie przepisów ustawy w zakresie upraw GMO zminimalizuje ryzyko przypadkowej obecności materiału genetycznie zmodyfikowanego w płodach rolnych oraz wpłynie na większą skuteczność krajowego systemu identyfikacji i śledzenia na rynku produktów „od pola do stołu”. Niniejsza ustawa wraz z ustawą o bezpieczeństwie żywności i żywienia (która reguluje kwestie dotyczące żywności genetycznie zmodyfikowanej), ustawą o nasiennictwie oraz ustawą o paszach (która reguluje postępowania dotyczące pasz genetycznie zmodyfikowanych) oraz szeregiem ustaw dotyczących funkcjonowania służb kontrolnych stworzą spójny system kontroli działalności w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
1) IV kwartał 2016 r. – przyjęcie projektu przez Radę Ministrów, 2) I kwartał 2017 r. – przekazanie projektu do Sejmu i Senatu RP, 3) II kwartał 2017 r. – wejście w życie ustawy. Wskazane jest, aby przepisy weszły w życie najszybciej jak to możliwe, by zakończyć spór z KE.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Jednym z celów proponowanej zmiany ustawy jest zwiększenie stopnia bezpieczeństwa dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska. Cel ten zostanie zapewniony poprzez kontrole prowadzone przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Miernikiem pozwalającym ocenić stopień bezpieczeństwa będzie liczba wprowadzanych do rejestru upraw GMO do liczby nie wprowadzonych (a które powinny być wprowadzone, zgodnie z wynikami kontroli przekazanymi przez służby kontrolne). Wskaże to efektywność działania systemu kontrolnego.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
-	

Raport z konsultacji
projektu ustawy o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz
niektórych innych ustaw
(§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)

W dniach 30 czerwca – 21 lipca 2016 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw z dnia 30 czerwca 2016 r. wraz z uzasadnieniem, Oceną Skutków Regulacji (OSR), tabelą zbieżności i odwróconą tabelą zbieżności był przedmiotem konsultacji publicznych i opiniowania. Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce Rządowy Proces Legislacji, stosownie do przepisu art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. 2017 r. poz. 248). Konsultacje publiczne odbyły się w lipcu 2016 r.

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

Podmioty, którym został przesłany projekt ustawy w ramach konsultacji publicznych i opiniowania:

1. Konfederacja „Lewiatan”;
2. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
3. Konfederacja Pracodawców Polskich;
4. Związek Pracodawców Business Centre Club;
5. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
6. NSZZ „Solidarność”;
7. Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
8. Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych;
9. Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku i Roślin Białkowych;
10. Krajowa Federacja Producentów Zbóż;
11. Krajowa Rada Izb Rolniczych;
12. Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych;
13. Polska Izba Nasienna;
14. Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
15. Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowy Instytut Badawczy
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
17. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
18. Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
19. Forum Związków Zawodowych;
20. Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej;
21. Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”;
22. Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników;
23. Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność” Wiejska;
24. Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „Regiony”;
25. Związek Rolników „Ojczyzna”;
26. Związek Rzemiosła Polskiego;
27. Federacja Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
28. Wojewodowie;
29. Marszałkowie województw;
30. Komitet Biotechnologii PAN;

31. Komitet Ekologii PAN;
32. Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN;
33. Instytut Chemii Bioorganicznej PAN;
34. Polska Federacja Biotechnologii;
35. Instytut Biotechnologii i Antybiotyków;
36. Instytut na Rzecz Ekorozwoju;
37. Instytut Spraw Obywatelskich;
38. Fundacja „Greenpeace Polska”;
39. Fundacja Korporacyjna Rozwoju Społeczeństwa Ekologicznego Eko Cykl;
40. Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi;
41. Koalicja „Polska wolna od GMO”;
42. Liga Ochrony Przyrody;
43. Polski Klub Ekologiczny;
44. Pracownia na rzecz Wszystkich Istot;
45. Polskie Towarzystwo Rolników Ekologicznych;
46. Sudeckie Stowarzyszenie Ekorozwoju Green Gate;
47. Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi – EKOLAND.

Projekt został opublikowany na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. 2017 r. poz. 248).

Uwagi do projektu zgłosili:

1. Wojewoda Małopolski – zgodnie z art. 11, ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 22 czerwca 2001 roku o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806) Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa wykonuje kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących organizmów genetycznie zmodyfikowanych w zakresie swojej właściwości. Właściwość ta została określona w art. 81, pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 roku o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 17) i obejmuje kontrolę przestrzegania zasad i obowiązujących wymagań w zakresie wytwarzania, oceny, przechowywania, obrotu i stosowania materiału siewnego, w tym modyfikowanego genetycznie. Od 2013 roku Inspekcja przeprowadza kontrolę zakazu stosowania materiału siewnego odmian kukurydzy MON 810. W ww. projekcie ustawy pojawia się kolejna inspekcja kontrolująca produkcję płodów rolnych, co wydaje się nie być zbieżne z aktualną polityką zmniejszenia liczby instytucji i kontroli w sektorze rolnym. Argument liczby podmiotów kontrolujących jest często poruszany przez środowisko rolników oraz przedsiębiorców rolnych i jest odbierany negatywnie. Mając na uwadze powyższe, proponuję rozważyć możliwość pozostawienia kontroli przestrzegania przepisów dotyczących organizmów genetycznie zmodyfikowanych Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, zgodnie z jej właściwościami, a w przyszłości przekazać w gestię nowo powstającej Państwowej Inspekcji Bezpieczeństwa Żywności.

Odp.

Jednym z warunków uzyskania zezwolenia na utworzenie strefy wskazanej do upraw GMO jest wykazanie braku jej negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska. W każdym zezwoleniu określone będą warunki prowadzenia uprawy GMO, uwzględniające ten aspekt. Inspekcja Ochrony Środowiska jest właściwym organem do kontroli upraw pod kątem ich bezpieczeństwa dla środowiska.

2. Wojewoda Dolnośląski – w odniesieniu do zapisu art. 49a ust. 5 pkt 2 projektu ustawy zwrócić można uwagę na wątpliwości interpretacyjne, jakie pojawić się mogą w praktyce w związku z użytymi tam pojęciami: „mapy” i „szkicu”. Nie określono bowiem żadnych standardów ich wykonania (np. skala, źródło pochodzenia mapy), w odniesieniu do zapisu art. 49a ust. 5 pkt 3 projektu ustawy należy zwrócić uwagę, że nie zdefiniowano pojęcia „dokumentacji potwierdzającej, że planowana uprawa GMO nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska” (np. artykuły prasowe, opinie biegłych (jakich?), atesty urzędów państwowych, które dopuściły daną uprawę). W praktyce stosowania ustawy może to powodować określone problemy interpretacyjne, polegające na trudności w ustaleniu, czy daną dokumentację należy uznać za odpowiednią. Kwestią do rozważenia jest, czy przyjęcie instytucji „zezwoleń” (o którym mowa w art. 49a ust. 3 projektu ustawy) nie wymagałoby także sformułowania zasad cofania zezwoleń, jeśli w trakcie kontroli przeprowadzonej przez właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska okaże się, że prowadzący uprawę narusza warunki zezwolenia. Pozostawienie samego art. 49a powoduje powstanie quasi luki prawnej. Przekroczenie uprawnień wynikających z zezwolenia spowoduje odpowiedzialność typu karnego, ale samo zezwolenie pozostanie w obrocie prawnym. Warto rozważyć skorzystanie np. z rozwiązań dotyczących zezwoleń na obrót alkoholem, gdzie naruszenie zasad obrotu alkoholem jest przesłanką do cofnięcia zezwolenia (por. art. 18 ust. 10-12 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).

Odp.

Nie określono szczegółowych wymagań w odniesieniu do mapy lub szkicu, o których mowa w art. 49a ust. 5 pkt 2, co oznacza, że ww. dokumenty mogą mieć dowolny format, pod warunkiem, że będzie można na ich podstawie jednoznacznie określić lokalizację uprawy GMO. Wyrażenie „dokumentacja potwierdzająca, że planowana uprawa GMO nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska” zostanie uściślone, tak żeby wynikało z niego, że chodzi o dokumentację zawierającą dane naukowe. Ponadto zostaną dodane przepisy dotyczące cofnięcia zezwolenia na utworzenie strefy wskazanej do upraw GMO.

3. Wojewoda Mazowiecki – w projekcie brak jest określenia poziomu zawartości GMO, od którego będzie uznawana uprawa jako uprawa GMO. W uprawach mogą znajdować się domieszki roślin nietypowych dla odmiany. W wyniku badania laboratoryjnego i przy określeniu zawartości GMO można jednoznacznie określić czy jest to uprawa (odmian) genetycznie zmodyfikowana, proponuję doprecyzować zasady naliczania i wysokość opłaty sanacyjnej w zależności od przyczyny, zakresu, czasu trwania oraz skutków naruszenia przepisów ustawy, także częstotliwości ich naruszenia z uwagi na charakter przepisu nakładającego sankcję karną.

Odp.

Każda ilość materiału roślinnego zawierającego GMO w uprawie będzie skutkować zakwalifikowaniem danej uprawy jako uprawy GMO. Należy jednak nadmienić, że obrót materiałem siewnym odmian genetycznie zmodyfikowanych w UE jest ściśle ewidencjonowany. Nie ma możliwości zakupu w Polsce materiału siewnego nieautoryzowanych odmian GM. Tym samym ryzyko przypadkowej obecności roślin GM niewiadomego pochodzenia jest znikome. Jednocześnie zasady naliczania i wysokość opłaty sanacyjnej zostaną doprecyzowane.

4. Polska Izba Nasienna i Federacja Gospodarki Żywnościowej RP – istnieje konieczność dodania w projekcie zapisu ustanawiającego dopuszczalny próg zawartości modyfikacji genetycznej w nasionach odmian konwencjonalnych na poziomie dotychczas stosowanym w Polsce, w brzmieniu: „Ustanawia się maksymalny próg zawartości domieszek odmian roślin genetycznie modyfikowanych w materiale siewnym odmian konwencjonalnych na poziomie 0.1%”.

Kontrolę materiału siewnego pod kątem niezamierzonej obecności modyfikacji genetycznych w materiale siewnym tradycyjnych nasion pochodzących spoza kraju prowadzi Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Wykrycie w partii nasion modyfikacji na poziomie powyżej 0,1% powoduje dyskwalifikację i wycofanie z obrotu partii nasion, z której pochodzi próba. Działanie to jest akceptowane przez strony obrotu, jednakże stosowany próg 0,1% nie posiada żadnego umocowania prawnego zarówno w przepisach krajowych jak i unijnych.

Odp.

Kwestia ta rzeczywiście powinna zostać uregulowana. Jednak zagadnienie to wykracza poza zakres nowelizacji ustawy o GMM i GMO. Odpowiednie regulacje mogą się znaleźć w ustawie o nasiennictwie.

5. Rada Dialogu Społecznego – Art. 49a.1. przyjmuje brzmienie: „ustanawia się w terytorium Rzeczypospolitej Polskiej strefą wolną od GMO” (jednak z zastrzeżeniem ust.2 – w którym to ustępie zapisano że „uprawę GMO prowadzi się wyłącznie w strefie wskazanej do jej prowadzenia na określonym obszarze położonym na terenie gminy, zwanej dalej „strefą wskazaną do prowadzenia upraw GMO”). Jest to przykład absolutnego absurdu – ustanawia się strefę wolną – terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a zarazem na tym terytorium wolnym od GMO zezwala się na uprawę takich roślin. Oczywiście, zezwolenie jest obwarowane w punkcie 3 itd. potrzebą uzyskania odpowiednich zezwoleń, jednak w najprostszy sposób można sobie wyobrazić, że w dużych gospodarstwach towarowych głównie zachodniej i północnej Polski, gdzie niejednokrotnie ich powierzchnia stanowi znaczną część obszaru gminy, pozwolenia takie będą wymuszane przez właścicieli, wieloma znanymi z praktyki metodami. Oczywiście powinien być zapis prosty, logiczny, etyczny i uczciwy – terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest strefą wolną od GMO. Bardzo wiele opracowań naukowych, jak i wydane wcześniej opinie centrum badawczego Unii oraz Europejskiego Komitetu Społeczno-Ekonomicznego jednoznacznie dowiodły, że współistnienie rolnictwa tradycyjnego (a szczególnie rolnictwa ekologicznego oraz rolnictwa i przetwórstwa nakierowanego na produkcję różnego rodzaju produktów regionalnych i tradycyjnych) jest absolutnie niemożliwe. Wprowadzenie upraw GMO do polskiego rolnictwa zniszczy jego ciągle jeszcze wybitne atuty: bioróżnorodność, bardzo wysoka jakość biologiczna i zdrowotna produktów, olbrzymi, choć ciągle zbyt słabo wykorzystany potencjał eksportowy.

Odp.

Pojęcie „strefy wolnej od GMO” zostanie zastąpione wyrażeniem „zakaz uprawy GMO”. Niemniej jednak przepisy dotyczące ustanawiania stref wskazanych do upraw GMO, stanowiące odstępstwo od generalnego zakazu, muszą pozostać aby krajowe regulacje prawne w dziedzinie GMO nie były niezgodne z regulacjami prawa UE w tym zakresie. Należy jednak zauważyć, że na podmiocie zamierzającym prowadzić uprawy GMO będzie spoczywać obowiązek udowodnienia bezpieczeństwa planowanej uprawy dla środowiska. Tylko w przypadku braku jakichkolwiek wątpliwości co do bezpieczeństwa środowiska i braku sprzeciwu ze strony sąsiadów będzie mogło zostać wydane zezwolenie na utworzenie strefy wskazanej do upraw GMO.

6. Rada Dialogu Społecznego – Ministerstwo Środowiska proponując powyższą ustawę wprowadza opinię publiczną w błąd... Stwarza pozory regulacji, których celem jest narzucenie GMO wbrew woli większości obywateli. Kiedy prawda wyjdzie na jaw, nie będzie już możliwości zmiany biegu wydarzeń i naprawienia szkód ... Jest to szokujący brak respektu dla żądań zdecydowanej większości Polaków, którzy chcą Polski wolnej od GMO. Powagę sytuacji obrazują m. in. wyniki badań przeprowadzonych we Francji przez profesora Seraliniego nad wpływem spożywania genetycznie modyfikowanych organizmów. Art. 49a 1. Ustanawia się terytorium Rzeczypospolitej Polskiej strefą wolną od GMO, z zastrzeżeniem ust. 2 : Uprawę GMO prowadzi się wyłącznie w strefie wskazanej do

jej prowadzenia na określonym obszarze położonym na terenie gminy, zwanej dalej „strefą wskazaną do prowadzenia upraw GMO”... itd. Podkreślić trzeba, że tym razem już nie mówi się zupełnie o uprawach eksperymentalnych – nie ma takiego pojęcia - są uprawy, a więc wszystkie uprawy łącznie i na czele z uprawami komercyjnymi! Taki przepis dokładnie przeczy obietnicom PIS - u, który w osobie Pana Ministra niejednokrotnie deklarował wprowadzenie bezwarunkowego zakazu upraw GMO. Powyższa propozycja ustawy jest również niezgodna z Ramowym Stanowiskiem Rządu RP, które mówi, że Polska ma być krajem wolnym od GMO. W dodatku dzieje się to wszystko w czasie, kiedy Komisja Europejska pozwala krajom na wprowadzanie zakazów upraw GMO! Projekt ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw z dnia 29 czerwca 2016 narusza:

- art.39 Konstytucji RP, ponieważ uprawa GMO w warunkach otwartych może narazić zdrowie i życie ludzi na niebezpieczeństwo (znane są już udokumentowane przypadki szkodliwego oddziaływania pyłków roślin GMO na ludzi)

- art.64 Konstytucji RP, ponieważ wprowadzenie zezwoleń na uprawy GMO spowoduje realne straty dla producentów żywności i pasz bez GMO

- art.74 i 86 Konstytucji RP, ponieważ uwolnienie GMO może spowodować pogorszenie stanu środowiska i zagrozić utratą bezpieczeństwa ekologicznego

- Zasadę Zrównoważonego Rozwoju i Zasadę Przewidywalności, ponieważ na wszystkich państwach ciąży obowiązek dołożenia należytej staranności w ocenie skutków, jakie dla środowiska może przynieść nowo podejmowana decyzja lub uruchomiana działalność. Odpowiednie działania powinny być podejmowane z wyprzedzeniem, tzn. już wtedy, gdy zachodzi uzasadnione prawdopodobieństwo, że powstanie problem ekologiczny, wymagający rozwiązania, a nie dopiero wtedy, gdy praktyka lub nauka potwierdza jego istnienie. Rząd Polski powinien wprowadzić natychmiastowy ustawowy zakaz upraw roślin GMO i hodowli zwierząt GMO, a nie stwarzać pozory, że to robi!

Odp.

Rzeczpospolita Polska, podobnie jak kilkanaście innych państw członkowskich, wystąpiła, na podstawie art. 26c ust 1 dyrektywy (UE) 2015/412, z wnioskami o zmianę zakresu geograficznego złożonego uprzednio zgłoszenia lub zezwolenia wydanego do dnia 2 kwietnia 2015 r., zgodnie z dyrektywą 2001/18 /WE i rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 w sprawie wprowadzenia produktów GMO w odniesieniu do ich uprawy (zmiana zakresu geograficznego wniosku o wydanie zezwolenia na wprowadzenie do obrotu modyfikacji genetycznej kukurydzy 1507, 59122, MON810, GA21, Bt11, MIR604, 1507x59122 oraz Bt11xMIR604xGA21, w celu ich wyłączenia z uprawy na całym terytorium Polski ponieważ tylko te odmiany są aktualnie w trakcie dopuszczania do obrotu z możliwością uprawy w UE). Wszystkie polskie wnioski zostały zaakceptowane, co oznacza, że po autoryzacji wyżej wymienionych produktów GMO nie będzie można ich uprawiać na terytorium RP.

Dodatkowo w projekcie ustawy wprowadzono przepisy ograniczające możliwość uprawy GMO (generalny zakaz) i możliwość uprawy GMO w strefie, po uzyskaniu zezwolenia w przypadku braku jakichkolwiek wątpliwości co do bezpieczeństwa środowiska i braku sprzeciwu ze strony sąsiadów.

7. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych – wątpliwość budzi tworzenie przepisów, które stwarzają możliwość wprowadzenia upraw GMO na polach polskich rolników. Może to zniszczyć markę polskich produktów rolnych całkowicie wolnych od GMO. W art. 49a ust. 3, przy tworzeniu strefy wskazanej do prowadzenia upraw GMO nie jest wymagana opinia właściwej terytorialnie izby rolniczej, jak to jest obecnie stosowane przy równie ważnych decyzjach w przypadku „odrolniania” gruntów oranych. Dlatego też w sytuacji konieczności wprowadzenia ww. przepisów – ust. 3 powinien zostać uzupełniony: po wyrażeniu „rady gminy” o „oraz właściwej terytorialnie izby rolniczej”.

Odp.

Zgodnie z art. 49a ust 3 utworzenie strefy wskazanej do prowadzenia upraw GMO wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa w tej sprawie oraz opinii rady gminy, na terenie której jest planowana uprawa GMO. Włączenie w proces decyzyjny organu odpowiedzialnego za rolnictwo, jak i władz lokalnych zdaje się być wystarczającym gwarantem dbałości o jakość polskich produktów rolnych.

8. Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN – projekt ustawy w art. 49a ust. 1 wprowadza całkowitą delegalizację GMO, tym samym zaprzestanie badań nad nimi. Artykuł jest ten wprawdzie opatrzone zastrzeżeniem ust. 2 które dopuszcza prowadzenie GMO w strefie wskazanej do jej prowadzenia na określonym obszarze. Jednak zgodnie z ust. 4 tego artykułu wydanie zezwolenie na utworzenie takiej strefy wymaga uzyskania pisemnego oświadczenia gruntów położonych w odległości trzech kilometrów od gruntu, na którym jest planowana uprawa GMO, że nie wyrażają sprzeciwu w tej sprawie. Koło o średnicy 3km obejmuje obszar ok. 2,8 tys ha, co przy średniej wielkości gospodarstwa rolnego w Polsce wynoszącej ok. 10,5 ha oznacza, że trzeba uzyskać pisemne zgody od ok. 270 właścicieli. Jest to wymóg niezwykle trudny do zrealizowania [...].

Odp.

Artykuł 49a został doprecyzowany i obecne brzmienie stanowi, że terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest strefą wolną od upraw GMO, co pozostaje już bez wpływu na badania prowadzone nad GMO w laboratoriach. Wskazana w projekcie ustawy 3 kilometrowa izolacja przestrzenna została wprowadzona w celu ochrony właścicieli pasiek znajdujących się w pobliżu miejsc, na których może być prowadzona uprawa GMO i zachowania wysokiej jakości produkowanych przez nich produktów. Uwzględniając przeciętne warunki klimatyczne w Polsce przyjmuje się, że opłacalny lot pszczoły na pożytek to promień do ok. 1,5km. Jednak w przypadku niedostatecznej bazy pokarmowej odległość ta może ulec zwiększeniu do ok. 3 km od ula. Pszczoła, wybierając się podróż po nektar, pobiera z ula zapas miodu. Może wtedy odlecieć od niego nawet 6 -7 km, ale z takiej odległości nie przyniesie nektaru, pyłku lub spadzi.

9. Komitet Biologii Środowiskowej i Ewolucyjnej PAN – Przyszłość rolnictwa należy do biotechnologii, czy tego chcemy czy nie. Na całym świecie uprawy GMO powiększają swój areal, ponieważ są tańsze, dają wyższe plony, a niekiedy rośliny cechują się lepszymi właściwościami użytkowymi od odmian tradycyjnych. Hodowla nowych odmian roślin GM jest obecnie zdominowana przez kilka wielkich korporacji, ale upowszechnienie się metod inżynierii genetycznej i spadające koszty sprawiają, że pojawia się coraz więcej ośrodków przełamujących ten monopol i podejmujących niekiedy projekty o charakterze niekomercyjnym. Projektowana ustawa sprawi, że polscy badacze i polskie ośrodki nie wezmą udziału w tym biotechnologicznym wyścigu.

Odp.

Wyniki badania, które w 2008 r. zrealizowała agencja PBS/DGA pokazują krytyczny stosunek Polaków do upraw modyfikowanych genetycznie oraz żywności GMO. Ponad połowa badanych (55%) uważa, że w Polsce uprawa roślin modyfikowanych genetycznie powinna być zakazana, natomiast 29% wypowiada się na ten temat umiarkowanie twierdząc, że powinna być raczej zakazana, zaś 26% jest zdania, że powinna być zdecydowanie zakazana. Blisko połowa respondentów (45%) sądzi ponadto, że powinien obowiązywać w naszym kraju zakaz uprawy roślin GMO. Zdaniem połowy Polaków (49%) – nawet jeśli wprowadzenie zakazu stosowania roślin genetycznie modyfikowanych miałoby skutkować wzrostem cen żywności – to zakaz taki powinien być wprowadzony. Dwie trzecie respondentów twierdzi, że nie kupiłaby produktu spożywczego z GMO nawet jeśli jego cena byłaby znacząco niższa od porównywalnego produktu, nie zawierającego żywności modyfikowanej genetycznie. Ponadto, ustawa nie odnosi się do badań biotechnologicznych, a komercyjnych upraw GMO.

10. Greenpeace – Wnioskujemy, żeby do omawianej ustawy dopisane zostały zapisy wdrażające do polskiego prawa klauzulę bezpieczeństwa oraz zachowano dodane do projektu zapisy implementujące art. 26b pkt.3 dyr. 2015/412. Cały projekt powinien zaś zostać zaopiniowany przez odpowiednie służby pod kątem jego praworządności.

Odp.

Projekt ustawy ma na celu, w szczególności, wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-478/13 w związku z brakiem ustanowienia w krajowym porządku prawnym obowiązku powiadomienia właściwych władz polskich o lokalizacji upraw GMO, brakiem ustanowienia rejestru lokalizacji tych upraw oraz brakiem podania do publicznej wiadomości informacji o lokalizacji upraw GMO. W związku z powyższym, przepisy dotyczące klauzuli bezpieczeństwa znajdują się poza zakresem nowelizacji. Niemniej, Ministerstwo Środowiska również zauważa potrzebę wdrożenia art. 23 dyrektywy 2001/18/WE. Odnosząc się natomiast do przepisów art. 26b pkt 3 dyrektywy 2015/412 zwracam uwagę, iż dotyczą one unijnej procedury wprowadzenia GMO do obrotu. Przesłanki, które może zastosować kraj zgodnie z klauzulą „opt-out”, a które początkowo zostały wymienione jako te na które może powołać się minister właściwy do spraw środowiska wydając decyzję odmowną na utworzenie strefy wskazanej do upraw GMO, zostały uznane przez Rządowe Centrum Legislacji oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa za nazbyt ogólne oraz budzące zastrzeżenia co do zgodności z art. 2 Konstytucji RP. W związku z powyższym przesłanki wydania decyzji odmownej zostały zmienione, pozostaje to jednak bez szkody dla możliwości zastosowania przepisów art. 26b pkt 3 dyrektywy 2015/412. Odnosząc się do potrzeby zaopiniowania projektu ustawy pod kątem jego praworządności, należy stwierdzić, iż został on przesłany do uzgodnień międzyresortowych, w tym do Rządowego Centrum Legislacji i Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

11. Wojciech Laskowski, osoba fizyczna – sprzeciw wobec próby kolejnego przedłużania zakazu stosowania pasz GMO. Żadnych stref upraw GMO.

Odp.

Uwaga bezprzedmiotowa, bowiem projekt nie dotyczy stosowania pasz GMO.

12. Leszek Pydynowski, osoba fizyczna; Fundacja ICPPC – projekt ustawy umożliwia prowadzenie upraw GMO w Polsce

Odp.

Projektowane przepisy umożliwią, przede wszystkim, wykonanie wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-478/13 w związku z brakiem ustanowienia w krajowym porządku prawnym obowiązku powiadomienia właściwych władz polskich o lokalizacji upraw GMO, brakiem ustanowienia rejestru lokalizacji tych upraw oraz brakiem podania do publicznej wiadomości informacji o lokalizacji upraw GMO. Ponadto zwracam uwagę, na informację zamieszczoną przy uwadze Rady Dialogu Publicznego, iż Polska wystąpiła na podstawie art. 26c ust 1 dyrektywy (UE) 2015/412, z wnioskami o zmianę zakresu geograficznego wniosku o wydanie zezwolenia na wprowadzenie do obrotu modyfikacji genetycznej kukurydzy 1507, 59122, MON810, GA21, Bt11, MIR604, 1507x59122 oraz Bt11xMIR604xGA21, w celu ich wyłączenia z uprawy na całym terytorium Polski. Wszystkie polskie wnioski zostały zaakceptowane, co oznacza, że po autoryzacji wyżej wymienionych produktów GMO nie będzie można ich uprawiać na terytorium RP. Dodatkowo w projekcie ustawy wprowadzono przepisy ograniczające możliwość uprawy GMO (generalny zakaz) i możliwość uprawy GMO w strefie, po uzyskaniu zezwolenia w przypadku braku jakichkolwiek wątpliwości co do bezpieczeństwa środowiska i braku sprzeciwu ze strony sąsiadów.

13. Marek Berak – propozycja zainteresowania „żałosną wycinką lasów, haniebnym procederem uboju rytualnego, kompromitującą hodowlą zwierząt na futra, akceptacją skandalicznego myślistwa, przewozem w straszliwych warunkach koni oraz zwierząt na rzeź, propagowaniem nieograniczonej produkcji zwierząt i ich masowego uboju z minimalną refleksją intelektualną i etyczną”

Odp.

Uwaga poza zakresem nowelizacji.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie podlegał konsultacjom z organami i instytucjami Unii Europejskiej.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Projekt ustawy został umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. 2017 r. poz. 248). Od dnia udostępnienia projektu żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Projekt ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾ :		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz. Urz. WE L 106 z 17.04.2001, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 77) Nr naruszenia wg ewidencji KE: 2012/4111 Wyrok Trybunału z dnia 2 października 2014 r. w sprawie C-478/13 KOMISJA EUROPEJSKA przeciwko RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ o stwierdzenie, że w związku z brakiem ustanowienia w krajowym porządku prawnym obowiązku powiadomienia właściwych władz polskich o lokalizacji upraw GMO zgodnie z częścią C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG, z brakiem ustanowienia rejestru lokalizacji tych samych upraw GMO oraz z brakiem podania do publicznej wiadomości informacji o lokalizacji tychże upraw GMO, Rzeczypospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 31 ust. 3 lit. b) tejże dyrektywy 2001/18/WE.			

-					
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Koniecz- ność wdrożeń a	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
		T / N			

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE

Art. 31 ust. 3 lit. b	b) Państwa Członkowskie ustanowią także rejestry, w których odnotowywane będzie miejsce, w którym prowadzi się uprawę GMO zgodnie z częścią C, co między innymi będzie pozwalało na monitorowanie wpływu takich GMO na środowisko naturalne zgodnie z przepisami art. 19 ust. 3 lit. f) i art. 20 ust. 1. Bez uszczerbku dla przepisów art. 19 i 20 miejsca takie będą: - zgłaszane właściwym władzom, oraz - podawane do publicznej wiadomości, w sposób uznany za odpowiedni przez właściwy organ i w zgodzie z przepisami krajowymi.	T	Art. 1 (art. 49a–49i ustawy zmieniającej) (art. 50a ustawy zmieniającej) Art. 3 Art. 5	12) po art. 49 dodaje się art. 49a–49i w brzmieniu: „Art. 49a. 1. Terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia się strefą wolną od upraw GMO. 2. Dopuszcza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prowadzenie uprawy GMO wyłącznie na gruntach rolnych w strefie wskazanej do jej prowadzenia na określonym obszarze, zwanej dalej „strefą prowadzenia uprawy GMO”, po uzyskaniu zezwolenia, o którym mowa w ust. 3. Uprawę GMO prowadzi się zgodnie z określonymi w tym zezwoleniu warunkami, sposobem i terminem. 3. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wydaje minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii: 1) ministra właściwego do spraw rolnictwa w zakresie proponowanych warunków i sposobu prowadzenia uprawy GMO oraz 2) rady gminy w zakresie zgodności utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO z polityką przestrzenną, strategią rozwoju i innymi dokumentami strategicznymi gminy. 4. W strefie prowadzenia uprawy GMO mogą być uprawiane wyłącznie te rośliny GMO, które zostały wprowadzone do obrotu z przeznaczeniem do uprawy. 5. Wniosek o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO zawiera: 1) imię i nazwisko oraz adres i miejsce zamieszkania albo nazwę oraz adres i siedzibę podmiotu, który zamierza prowadzić uprawę GMO, z tym że w przypadku gdy podmiot ten jest osobą fizyczną prowadzącą działalność
-----------------------------	---	---	--	--

				gospodarczą, zamiast adresu i miejsca zamieszkania tej osoby – miejsce i adres wykonywania działalności, jeżeli są inne niż adres i miejsce zamieszkania; 2) nazwę rośliny GMO ze wskazaniem jej odmiany i modyfikacji genetycznej, w tym niepowtarzalny identyfikator, o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 65/2004 z dnia 14 stycznia 2004 r. ustanawiającym system ustanawiania oraz przypisywania niepowtarzalnych identyfikatorów organizmom zmodyfikowanym genetycznie (Dz. Urz. UE L 10 z 16.01.2004, str. 5 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 33, str. 11); 3) wskazanie celu i sposobu prowadzenia uprawy GMO; 4) nazwę miejscowości, w której ma być prowadzona uprawa GMO, wraz z kodem pocztowym, oraz nazwę gminy i województwa, właściwych ze względu na miejsce, w którym ma być prowadzona uprawa GMO; 5) planowaną powierzchnię uprawy GMO, która ma być prowadzona, określoną w hektarach; 6) numer działki ewidencyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2016 r. poz. 1629 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 60), zwanej dalej „działką ewidencyjną”, na której ma być prowadzona uprawa GMO; 7) wskazanie proponowanego terminu, na jaki ma być wydane zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO; 8) wskazanie tytułu prawnego do	
--	--	--	--	---	--

				nieruchomości, na której ma być prowadzona uprawa GMO. 6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się: 1) pisemne oświadczenia: a) właścicieli albo użytkowników wieczystych nieruchomości położonych w odległości 3 km od gruntu rolnego, na którym ma być prowadzona uprawa GMO, a w przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym w rozumieniu art. 113 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 i 2260) posiadaczy tych nieruchomości, że nie wyrażają sprzeciwu w związku z zamiarem utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO oraz b) pszczelarzy lub związków pszczelarzy, których pasieki znajdują się w odległości 3 km od gruntu rolnego, na którym jest planowana uprawa GMO, że nie wyrażają sprzeciwu w związku z zamiarem utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO; 2) mapę lub szkic z oznaczeniem planowanej lokalizacji uprawy GMO na działce ewidencyjnej, ze wskazaniem współrzędnych geograficznych granic uprawy GMO, która ma być prowadzona, oraz określeniem przeznaczenia nieruchomości znajdujących się w odległości 3 km od niej; 3) dokumentację potwierdzającą, że uprawa GMO, która ma być prowadzona, nie będzie mieć negatywnego wpływu na	
--	--	--	--	---	--

				bezpieczeństwo środowiska; 4) dokumentację zawierającą informacje o celu uprawy GMO oraz o warunkach i sposobie prowadzenia danej uprawy GMO, w szczególności o: a) planowanych zabiegach agrotechnicznych, w tym: środkach ochrony roślin, nawożeniu, planowanej metodzie zbioru, b) planowanych roślinach następczych, c) sposobie i miejscu przechowywania plonów, d) planowanym postępowaniu z miejscem powstałym po zakończeniu prowadzenia uprawy GMO; 5) informację o rodzaju i charakterze upraw prowadzonych na nieruchomościach znajdujących się w odległości 3 km od gruntu rolnego, na którym ma być prowadzona uprawa GMO, oraz o przewidywanym oddziaływaniu uprawy GMO na uprawy przyległe do tego gruntu. 7. Do wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO złożonego w postaci elektronicznej wnioskodawca dołącza oryginały dokumentów, o których mowa w ust. 6, w postaci elektronicznej albo ich elektroniczne kopie. 8. Jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, minister właściwy do spraw środowiska może zażądać od wnioskodawcy, który dołączył elektronicznie kopie dokumentów, o których mowa w ust. 6, przedłożenia oryginałów tych dokumentów. 9. Minister właściwy do spraw środowiska występuje do ministra właściwego	
--	--	--	--	---	--

				do spraw rolnictwa oraz do rady gminy o wydanie opinii, o których mowa w art. 49a ust. 3, w terminie 5 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, przekazując kopie dokumentów, o których mowa w art. 49a ust. 5 i 6. 10. Minister właściwy do spraw rolnictwa w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, akceptuje albo odmawia akceptacji zaproponowanych warunków i sposobu prowadzenia danej uprawy GMO, kierując się w szczególności zapewnieniem sąsiadującym uprawom ochrony przed zanieczyszczeniem GMO oraz możliwością wykonania niezbędnych zabiegów agrotechnicznych na wskazanym gruncie rolnym. 11. Rada gminy w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, akceptuje albo odmawia akceptacji utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO, kierując się zgodnością utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO z polityką przestrzenną, strategią rozwoju i innymi dokumentami strategicznymi gminy, oraz ogłasza informacje, o których mowa w art. 49a ust. 5 pkt 2 i 4–6 oraz w ust. 6 pkt 2–4 w sposób zwyczajowo przyjęty w miejscowości lub miejscowościach właściwych ze względu na przedmiot postępowania. 12. Minister właściwy do spraw rolnictwa oraz rada gminy wydają opinie, o których mowa w art. 49a ust. 3, w terminie 45 dni od dnia otrzymania kopii wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wraz z załączonymi do tego wniosku dokumentami. Do wydania opinii stosuje się przepisy art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, 868, 996, 1579 i 2138).	
--	--	--	--	---	--

				13. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wydaje się w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. 14. Kopię zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO minister właściwy do spraw środowiska przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, Głównemu Inspektorowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony roślin i nasiennictwa właściwemu ze względu na miejsce, w którym ma być prowadzona uprawa GMO, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wydania tego zezwolenia. 15. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO wydaje się na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat. 16. Zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO zawiera informacje, o których mowa w art. 49a ust. 5, termin, na jaki zostało wydane to zezwolenie, oraz określenie warunków i sposobu prowadzenia danej uprawy GMO, w tym: 1) planowane zabiegi agrotechniczne, a zwłaszcza: środki ochrony roślin, nawożenie, planowana metoda zbioru; 2) planowane rośliny następce; 3) sposób i miejsce przechowywania plonów; 4) planowane postępowanie z miejscem powstałym po zakończeniu prowadzenia uprawy GMO. 17. Odmowa wydania zezwolenia na utworzenie strefy wskazanej do prowadzenia upraw GMO następuje, w przypadku gdy: 1) minister właściwy do spraw rolnictwa w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, odmówił akceptacji zaproponowanych	
--	--	--	--	--	--

				warunków i sposobu prowadzenia uprawy GMO; 2) rada gminy w opinii, o której mowa w art. 49a ust. 3, odmówiła akceptacji utworzenia strefy prowadzenia uprawy GMO; 3) informacje zawarte w dokumentacji, o której mowa w art. 49a ust. 6 pkt 3–5, nie dają gwarancji, że uprawa GMO, która ma być prowadzona, nie będzie mieć negatywnego wpływu na bezpieczeństwo środowiska lub na zdrowie ludzi. 18. Przy wydawaniu odmowy na podstawie przesłanki, o której mowa w ust. 17 pkt 3, minister właściwy do spraw środowiska bierze pod uwagę aktualną wiedzę naukową, lokalizację uprawy GMO, która ma być prowadzona, względem form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, a także proporcjonalność oraz niedyskryminujący charakter przyjętych rozstrzygnięć. Art. 49b. Wniosek o wydanie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, który dotyczy: 1) rośliny GMO, która nie została wprowadzona do obrotu z przeznaczeniem do uprawy, 2) rośliny GMO wprowadzonej do obrotu z przeznaczeniem do uprawy, której uprawa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zakazana na podstawie przepisów odrębnych – pozostawia się bez rozpoznania. Art. 49c. Podmiot prowadzący uprawę GMO niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw środowiska i wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia uprawy GMO o zmianie	
--	--	--	--	---	--

				danych podanych we wniosku, o których mowa w art. 49a ust. 5 pkt 1, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tej zmiany. Art. 49d. Minister właściwy do spraw środowiska cofa zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, jeżeli: 1) uprawa dotyczy rośliny GMO wprowadzonej do obrotu z przeznaczeniem do uprawy, w przypadku gdy zezwolenie na wprowadzenie do obrotu z przeznaczeniem do uprawy zostało zawieszone albo cofnięte; 2) kontrola, o której mowa w art. 49f ust. 3 pkt 1, wykaże, że uprawa GMO jest prowadzona niezgodnie z warunkami i sposobem prowadzenia tej uprawy określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. Art. 49e. 1. Wydanie, odmowa wydania, zmiana i cofnięcie zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO następuje w drodze decyzji administracyjnej. 2. Do zmiany zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO stosuje się przepisy o wydaniu zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. 3. Decyzja o cofnięciu zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO podlega natychmiastowemu wykonaniu. Art. 49f. 1. Kontrola zgodności prowadzonych upraw z przepisami ustawy jest przeprowadzana przez wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa właściwego ze względu na miejsce prowadzenia danej uprawy: 1) z urzędu – na podstawie programu kontroli, o którym mowa w art. 49h, lub	
--	--	--	--	---	--

				2) na wniosek ministra właściwego do spraw środowiska. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw środowiska składa w przypadku uzasadnionego podejrzenia prowadzenia uprawy GMO bez zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO albo prowadzenia uprawy GMO niezgodnie z warunkami lub sposobem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. 3. Kontrola zgodności prowadzonych upraw z przepisami ustawy obejmuje: 1) kontrolę zgodności prowadzenia uprawy GMO z warunkami, sposobem i terminem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO; 2) kontrolę pochodzących z uprawy roślin lub produktów roślinnych w celu wykrywania modyfikacji genetycznych. 4. Wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, przeprowadzając kontrolę: 1) o której mowa w ust. 3 pkt 2, pobiera próbki roślin lub produktów roślinnych do badań laboratoryjnych, 2) o której mowa w ust. 3 pkt 1, może pobrać próbki roślin lub produktów roślinnych, do przeprowadzenia badań laboratoryjnych, jeżeli wystąpią zastrzeżenia do kontrolowanej dokumentacji – w celu zidentyfikowania modyfikacji genetycznej. 5. Badania laboratoryjne są wykonywane przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. 6. W przypadku gdy w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 3 pkt 1, zostanie stwierdzone, że uprawa GMO jest prowadzona niezgodnie z warunkami lub sposobem	
--	--	--	--	---	--

				prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia danej uprawy przekazuje niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw środowiska informację o wynikach tej kontroli. Art. 49g. 1. W przypadku gdy w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że uprawa GMO jest prowadzona bez zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO lub niezgodnie z warunkami lub sposobem prowadzenia danej uprawy GMO określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia danej uprawy nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej, zniszczenie roślin lub produktów roślinnych pochodzących z tej uprawy. Zniszczenia dokonuje się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. 2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej decyzji. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie tej decyzji. Art. 49h. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określa coroczny program kontroli uprawy GMO, z uwzględnieniem kontrolowanych gatunków roślin GMO i liczby kontroli, w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok wykonywania kontroli. Art. 49i. Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa przekazuje ministrowi	
--	--	--	--	---	--

				właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, do dnia 31 marca każdego roku, sprawozdanie z kontroli upraw prowadzonych w poprzednim roku.”; 13) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu: „Art. 50a. 1. Rejestr Upraw GMO prowadzi minister właściwy do spraw środowiska w postaci elektronicznej. 2. W Rejestrze Upraw GMO umieszcza się informacje i dane dotyczące uprawy GMO, zawarte w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO. 3. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Upraw GMO. 4. Rejestr Upraw GMO jest jawny, z wyjątkiem danych, o których mowa w ust. 49a ust. 5 pkt 1 i 8. 5. Wgląd do Rejestru Upraw GMO jest bezpłatny. Za sporządzanie odpisów i wyciągów jest pobierana opłata w wysokości 50 gr. za stronę, która stanowi dochód budżetu państwa.”; Art. 3. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 2041 i 2246) wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 78 otrzymuje brzmienie: „Art. 78. Inspekcja realizuje zadania związane z nadzorem nad zdrowiem roślin, zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin, nadzorem nad wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego oraz kontrolą upraw GMO, określone w ustawie, w przepisach o środkach ochrony roślin, w przepisach o nasiennictwie, przepisach o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz przepisach	
--	--	--	--	--	--

				innych ustaw.”; 2) w art. 92 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) wstępu na wszystkie grunty, w tym leśne, oraz do wszelkich pomieszczeń, środków transportu i obiektów, w których są lub były, uprawiane, wytwarzane, przewożone lub przechowywane rośliny, produkty roślinne lub przedmioty, a także środki ochrony roślin, materiał siewny i sprzęt przeznaczony do stosowania środków ochrony roślin, oraz na teren portów, przystani, lotnisk, stacji kolejowych, placówek pocztowych, przejść granicznych, w celu przeprowadzenia kontroli wynikających z przepisów ustawy, z przepisów o środkach ochrony roślin, przepisów o nasiennictwie i przepisów o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych; 2) kontroli dokumentów, żądania pisemnych lub ustnych informacji, wyjaśnień oraz dostępu do wszelkich danych, w tym również prowadzonych w formie elektronicznej, mających związek z przedmiotem kontroli i dotyczących spraw ochrony roślin, środków ochrony roślin, nasiennictwa i upraw GMO w rozumieniu przepisów o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych;”. Art. 5. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 21 w ust. 2 pkt 30 otrzymuje brzmienie: „30) o rejestrach, o których mowa w art. 6b, art. 15v, art. 34, art. 40, art. 50 i art. 50a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach	
--	--	--	--	--	--

				i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806 oraz z 2016 r. poz. 2003 oraz);”; 2) w art. 25 w ust. 1 w pkt 1 w lit. e dodaje się tiret szóste w brzmieniu: „c) Rejestr Upraw GMO, o którym mowa w art. 50a tej ustawy,”.	
Art. 33	Kary Państwa Członkowskie ustalają kary nakładane za nieprzestrzeganie przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Kary te będą skuteczne, adekwatne do czynu i odstraszające.	T	Art. 1 (art. 65h ustawy zmieniającej)	16) po art. 65g dodaje się art. 65h w brzmieniu: „Art. 65h. 1. Kto, wbrew obowiązkowi określonymu w art. 49a ust. 2, prowadzi uprawę GMO bez wymaganego zezwolenia na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO lub prowadzi uprawę GMO niezgodnie z warunkami i sposobem określonymi w zezwoleniu na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, podlega karze pieniężnej w wysokości od 10 000 zł do 30 000 zł za każdy rozpoczęty hektar uprawy GMO. 2. Tej samej karze pieniężnej podlega ten, kto prowadzi uprawę rośliny GMO niewprowadzonej do obrotu z przeznaczeniem do uprawy. 3. Decyzję, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa właściwy ze względu na miejsce prowadzenia uprawy GMO, określając w tej decyzji wysokość kary pieniężnej. 4. Od decyzji, o której mowa w ust. 3, przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. 5. Wysokość kary pieniężnej zależy od przyczyny, zakresu, czasu trwania oraz skutków naruszenia przepisów ustawy, a także faktu ich naruszania w przeszłości przez podmiot, który dokonał naruszenia przepisów ustawy w zakresie prowadzenia uprawy GMO. 6. Jeżeli okoliczności sprawy i dowody wskazują, że podmiot, który popełnił naruszenie, uczynił wszystko, czego można od	

				niego należy oczekiwać, aby do naruszenia nie doszło, lub że nie miał żadnego wpływu na powstanie naruszenia, a naruszenie nastąpiło wskutek okoliczności, których nie mógł przewidzieć, właściwy organ, wydając decyzję, o której mowa w ust. 1 i 2, odstępuje od wymierzenia kary pieniężnej. 7. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu administracyjnej kary pieniężnej stała się ostateczna, na odrębny rachunek bankowy właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa. 8. Kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa. 9. Kary pieniężnej nie wymierza się po upływie 10 lat od dnia, w którym stwierdzono naruszenie. Obowiązek uiszczenia kary pieniężnej przedawnia się po upływie 10 lat od ostatniego dnia terminu, w którym kara powinna zostać uiszczona. 10. W sprawach dotyczących kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201), z tym że uprawnienia organu podatkowego przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony roślin i nasiennictwa. 11. Egzekucja opłat wynikających z decyzji, o których mowa w ust. 1 i 2, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”.	
--	--	--	--	--	--

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

ODWRÓCONA TABELA ZBIEŻNOŚCI do projektu ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw	
Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
Art. 1. W ustawie z dnia 22 czerwca 2001 r. o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych (Dz. U. z 2015 r. poz. 806 oraz z 2016 r. poz. 2003) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) prowadzenia upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych.”;	Przepis ma na celu określenie zakresu przedmiotowego ustawy.
2) w art. 3: a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu: „1a) bezpieczeństwie środowiska – rozumie się przez to brak wpływu na obniżenie występowania ilościowego osobników gatunków pasożytniczych i drapieżnych, mogących przyczynić się do regulacji występowania ilościowego organizmów szkodliwych dla produkcji roślinnej i zwierzęcej w warunkach naturalnych, w tym zwłaszcza gatunków określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48 i art. 49 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651³⁾);”;	Jednym z celów ustawy jest zwiększenie stopnia bezpieczeństwa dla zdrowia ludzi i dla środowiska poprzez ustanowienie mechanizmów umożliwiających skuteczną kontrolę oraz ograniczanie upraw GMO. Osiągnięcie tego celu wymagało zdefiniowania pojęcia „bezpieczeństwo środowiska”.
b) po pkt 16 dodaje się pkt 16a i 16b w brzmieniu: „16a) roślinie GMO – rozumie się przez to GMO będące rośliną charakteryzującą się wyrównaną, powtarzalną i specyficzną cechą modyfikacji genetycznej; 16b) uprawie GMO – rozumie się przez to uprawę rośliny GMO o cyklu rozwojowym mieszczącym się w jednym cyklu produkcyjnym, prowadzoną w sposób zamierzony, w siewie czystym lub w mieszaninie, powiązaną z produkcyjną funkcją gruntu, plonującą w wyniku zastosowania zabiegów agrotechnicznych;”;	Definicja rośliny GMO i uprawy GMO zostały wprowadzone celu określenia kręgu podmiotów, na które ustawodawca nakłada obowiązek zgłaszania upraw GMO. Definicje te ułatwią spełnienie wymagań określonych w art. 31 ust. 3 lit b dyrektywy 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie. Mając na uwadze, że w unijnym rejestrze genetycznie zmodyfikowanej żywności i pasz nie ma produktów przeznaczonych do obrotu w UE, które cechuje okres wegetacji dłuższy niż jeden rok, nie ma również planów, aby w przyszłości wprowadzić do obrotu inne gatunki, które mogłyby być użytkowane rolniczo dłużej niż jeden rok, wydaje się celowym zdefiniowanie uprawy w zaproponowanej formie. Definicje ułatwią pracownikom Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska (WIOŚ) prowadzenie właściwych i efektywnych kontroli upraw GMO.

3) w art. 6b ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Zakładów Inżynierii Genetycznej.”;	Przepis mający na celu dostosowanie do aktualnego stanu prawnego w zakresie stron podmiotowych w Biuletynie Informacji Publicznej
4) w art. 10: a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1, b) w ust. 1: – w pkt 2 w lit. b średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. c w brzmieniu: „c) utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, o której mowa w art. 49a ust. 2;”, – po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu: „5a) nadzoru nad uprawami GMO;”, c) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Minister właściwy do spraw rolnictwa jest właściwy w sprawach kontroli upraw w zakresie GMO. Minister właściwy do spraw rolnictwa wykonuje zadania, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, przy pomocy Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.”; 5) w art. 11 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) podmioty określone w ustawie lub w odrębnych przepisach – na zasadach i w zakresie określonych w tych przepisach.”;	Przepisy o charakterze porządkowym, odnoszące się do spraw, w których właściwy jest minister właściwy do spraw środowiska oraz minister właściwy do spraw rolnictwa.
6) art. 14 otrzymuje brzmienie: „Art. 14. Postępowania o wydanie zgody na zamknięte użycie GMM, zamknięte użycie GMO lub zamierzone uwolnienie GMO do środowiska oraz wydanie zezwolenia na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej, wprowadzenie do obrotu produktu GMO lub utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO, prowadzi się przy zapewnieniu udziału społeczeństwa w trybie i na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm. ⁴⁾).”;	Przepis porządkowy, który stanowi, że do upraw GMO jak i pozostałych działań wcześniej uregulowanych ustawą czyli: zamkniętego użycia GMO i GMM, zamierzonego uwolnienia GMO, wprowadzenia do obrotu produktu GMO oraz uzyskania zezwolenia na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej stosuje się przepisy ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku.

7) w art. 14a w ust. 2 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu: „9) o miejscu i rodzaju prowadzonej uprawy GMO, o których mowa w art. 49a ust. 5 pkt 2 i 4–6.”;	Przepis mający na celu zapewnienie spójności ustawy dotyczący niepodlegania wyłączeniu z udostępnienia informacji dotyczących GMM lub GMO.
8) w art. 15p ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Wojewoda właściwy ze względu na miejsce położenia zakładu inżynierii genetycznej, w którym ma być prowadzone zamknięte użycie GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, w terminie 7 dni od dnia otrzymania projektu planu postępowania na wypadek awarii, udostępnia go do publicznego wglądu, podaje do wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze województwa, udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej i informuje o możliwości składania uwag do tego projektu we wskazanym miejscu oraz w terminie nie krótszym niż 21 dni od dnia jego udostępnienia.”;	Przepis mający na celu dostosowanie do aktualnego stanu prawnego w zakresie stron podmiotowych w Biuletynie Informacji Publicznej
9) w art. 15v ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Zamkniętego Użycia Mikroorganizmów Genetycznie Zmodyfikowanych.”;	Przepis mający na celu dostosowanie do aktualnego stanu prawnego w zakresie stron podmiotowych w Biuletynie Informacji Publicznej
10) w art. 34 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej Rejestr Zamkniętego Użycia Organizmów Genetycznie Zmodyfikowanych.”;	Przepis mający na celu dostosowanie do aktualnego stanu prawnego w zakresie stron podmiotowych w Biuletynie Informacji Publicznej

11) po art. 41 dodaje się art. 41a w brzmieniu: „Art. 41a. Wprowadzenie do obrotu nie wymaga uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 41, jeżeli produkt GMO został wprowadzony do obrotu na podstawie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy albo na podstawie decyzji wydanej przez państwo członkowskie inne niż Rzeczpospolita Polska zgodnie z przepisami wdrażającymi część C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG.”;	Przepis uzupełnia istniejącą ustawę o uwzględnienie w niej produktów GMO, które zostały wprowadzone do obrotu przez inne państwa członkowskie na podstawie przepisów unijnych.
14) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie: „Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy”;	Przepis porządkowy, mający na celu zachowanie spójności ustawy.
15) w art. 58: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Kto, bez wymaganego zezwolenia na prowadzenie zakładu inżynierii genetycznej, o którym mowa w art. 15a ust. 2, w którym jest prowadzone zamknięte użycie GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, zgody na zamknięte użycie GMM, o której mowa w art. 15e pkt 2, zaliczonych do III lub IV kategorii, zgody na zamierzone uwolnienie GMO do środowiska, o której mowa w art. 36 ust. 1, lub zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, o którym mowa w art. 41, z wyjątkiem wprowadzenia do obrotu, o którym mowa w art. 41a, dokonuje zamkniętego użycia GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska albo wprowadzenia do obrotu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Tej samej karze podlega, kto, nie spełniając warunków określonych w zezwoleniach albo zgodach wymienionych w ust. 1 albo w decyzjach wydanych na podstawie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i	Przepis mający na celu zachowanie spójności ustawy z nowym art. 41a.

Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy, albo przez państwo członkowskie inne niż Rzeczpospolita Polska zgodnie z przepisami wdrażającymi część C dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG, dokonuje zamkniętego użycia GMM zaliczonych do III lub IV kategorii, zamierzonego uwolnienia GMO do środowiska albo wprowadzenia do obrotu.”, c) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Jeżeli w wyniku czynów, o których mowa w ust. 1 i 1a, nastąpiło zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub dla środowiska, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”;	
Art. 2. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 543, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 22 w ust. 1 pkt 5b otrzymuje brzmienie: „5b) nadzoru nad zdrowotną jakością pasz oraz sprawy organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami oraz kontroli upraw w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych;”; 2) w art. 28 w ust. 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie: „10) mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych, w tym nadzoru nad uprawami GMO w rozumieniu przepisów o mikroorganizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmach genetycznie zmodyfikowanych, z wyjątkiem spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na wprowadzenie do obrotu żywności i środków farmaceutycznych, spraw organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego i pasz	Przepis porządkowy zmieniający ustawę o działach administracji rządowej.

genetycznie zmodyfikowanych w zakresie niektórych zadań lub czynności określonych właściwymi przepisami oraz kontroli upraw w zakresie organizmów genetycznie zmodyfikowanych.”.				
Art. 4. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1827) w załączniku do ustawy w części III ust. 36 otrzymuje brzmienie:				Przepis mający na celu doprecyzowanie wysokości opłaty skarbowej.
1	2	3	4	
	36. Zgody i zezwolenia wydawane na podstawie przepisów o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych:		zgoda i zezwolenie wydawane jednostkom naukowym, o których mowa w art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r. poz. 1620, z 2015 r. poz. 249 i 1268 oraz z 2016 r. poz. 1020 , 1311, 1933 i 2260)	
	1) zgoda na zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych	3 466 zł		
	2) zgoda na zamknięte użycie organizmów genetycznie zmodyfikowanych	3 466 zł		
	3) zgoda na zamierzone uwolnienie organizmów genetycznie zmodyfikowanych do środowiska	3 466 zł		
	4) zezwolenie na wprowadzenie produktu GMO do obrotu	3 466 zł		
	5) zezwolenie na	3 466 zł		

prorowadzenie zakładu inżynierii genetycznej 6) zezwolenie na utworzenie strefy prowadzenia uprawy GMO	3 466 zł		
Art. 6. 1. Program kontroli uprawy GMO, o którym mowa w art. 49h ustawy zmienianej w art. 1, na rok 2017 minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa określa w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. 2. Rejestr upraw GMO, o którym mowa w art. 50a ustawy zmienianej w art. 1, zostanie utworzony w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.			Przepisy przejściowe i dostosowujące mające na celu uwzględnienie realizacji ustawy w pierwszym roku jej obowiązywania.
Art. 7. 1. Maksymalny limit wydatków budżetowych będący skutkiem finansowym ustawy w poszczególnych latach wynosi: 1) 2017 r. – 8 000 000 zł; 2) 2018 r. – 5 587 000 zł; 3) 2019 r. – 5 696 000 zł; 4) 2020 r. – 5 750 000 zł; 5) 2021 r. – 5 871 000 zł; 6) 2022 r. – 6 061 000 zł; 7) 2023 r. – 6 137 000 zł; 8) 2024 r. – 6 219 000 zł; 9) 2025 r. – 6 346 000 zł; 10) 2026 r. – 6 462 000 zł. 2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, wprowadza się mechanizm korygujący polegający na: 1) zmniejszeniu kosztów realizacji zadań związanych z nadzorem nad uprawami GMO przez ministra właściwego do spraw środowiska; 2) zmniejszeniu kosztów przeprowadzania badań laboratoryjnych przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa; 3) zmniejszeniu kosztów realizacji zadań w zakresie kontroli uprawy GMO przez wojewódzkich inspektorów ochrony roślin i nasiennictwa.			Reguła wydatkowa.

3. Organem właściwym do wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest odpowiednio minister właściwy do spraw środowiska, minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw administracji publicznej. 4. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, jest odpowiednio minister właściwy do spraw środowiska, minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw administracji publicznej.	
Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.	Przepisy dyrektywy 2001/18WE powinny zostać wprowadzone do polskiego porządku prawnego w momencie wejścia RP do UE tj. w 2004 r. Jednak tak się nie stało i KE złożyła skargę przeciwko RP, w wyniku której zapadał wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie C-478/13. W zaistniałych okolicznościach zasadne jest jak najszybsze wprowadzenie przepisów dotyczących rejestrów upraw GMO, przy zachowaniu odpowiedniego <i>vacatio legis</i>.

Warszawa, 21 marca 2017 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1124.2016 / 38

dot.: RM-10-143-16 tekst ostateczny z 17.03.2017 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

wz. Ministra
Spraw Zagranicznych
Renek Szczęch
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:
Pan Jan Szyszko
Minister Środowiska

